

ויקרא

רבי

ישמעאל אומ' בשלש עשרה מדות התורה נדרשת מקל וחומר מגזירה שנה מבנין אב

מכתוב אחד / מבנין אב משני כתובים /

מכלל ופרט מפרט וכלל / מכלל ופרט וכלל אי אתה דין אלא כעין הפרט מכלל שהוא צריך לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל

ב כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו ויצא אלא ללמד על הכלל כלו יצא / כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל לטעון טען אחר שהוא כענינו יצא להקל ולא להחמיר כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל לטעון טען אחר שלא כענינו יצא להקל ולהחמיר כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל לזרז בדבר הקדש ואי אתה יכול להחזירו לכללו עד שיחזירו הכתוב לכללו בפירוש / דבר הלמד מעניינו

ודבר הלמד מסופו וכן שני כתובין המכחישים זה את זה עד שיבא הכתוב והשלישי ויכריע ביניהן / נ מקל וחומר

כיצד ויאמר יי אל משרה ואביה ידק ויקב בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים קל וחומר לשכינת ארבעה

עשר יום לא דיו לבא מן הדיו להיות תסגר תסגר מרי שבעת ימים מחזין למחנה ואחר תאסף / ד מגזירה שנה כיצד

נאמ' בשומר חנם אם לא שלח ידו במלאכת רעהו ונא' בשור שגר אם לא שלח ידו במלאכת רעהו מה בשומר חנם שנאמ'

בו אם לא שלח ידו פטר את הורשין אף בשומר שגר שנאמ' בו אם לא שלח ידו יפטר בו את הורשין / ה מבנין

אב מכתוב אחד כיצד לא המשכב כהרי המושב ולא המושב כהרי המשכב הצד השורה שבהן שהן כלים עשויין לנוח אדם

לכד והוב משמא אותו ברכו לטמא אדם במגע ובמשא ולטמא בגדים אף כלים שהן עשויין לנוח אדם לכדו והוא חוב משמא

אותו ברכו לטמא אדם במגע ובמשא ולטמא בגדים יצא המרכב שהוא עשוי לסיכלון אחד / ו מבנין אב משני

כתובי' כיצד לא פרשת הנידות כהרי פרשת שלח טמאים ולא פרשת שלח טמאים כהרי פרשת הנידות הצד השורה שבהן

שהם כמו מיד ולדורו אף כל דבר שהוא בצורה מיד ולדורו / ז מכלל ופרט כיצד מן הכהמור כלל מן הבקר ומן

הצאן פרט כלל ופרט אין בכלל אלא מה שבפרט / ח מפרט וכלל כיצד כי יתן איש אל רעהו חמור או שור או שרר

פרט וכל בהמה לשמור כלל פרט וכלל נעשר כלל מוסף על הפרט / מכלל ופרט וכלל כיצד ונתת הכסף בכל אשר תאורז נפשך כלל / בבקר ובצאן בין ובשכר פרט ובכל אשר תשאלך נפשך חזר וכלל כלל ופרט וכלל אי אתה דין אלא כעין הפרט לומר לך מה הפרט מפורש דבר שהוא וולד וולדות הארץ וגדולי קרקע אף אין לי אלא כל דבר שהוא וולד וולדות הארץ וגדולי קרקע יצאו כהמין ופטריות / ט

מכלל שחזר צריך לפרט ומפרט שהוא צריך לכלל כיצד קדש לי כל בכור / יכול אף נקבר במשמע תל זכר / אי זכר יכול אפילו יצאת נקבר לפניו / תלמוד לומר

פטר רחם אי פטר רחם יכול אפילו לאחר יצא דופן תלמוד לומר בכור זהו כלל הצריך לפרט ופרט שהוא צריך לכלל /

כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו ויצא אלא ללמד

על הכלל כלו יצא / כיצד והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר ליי וטמאתו עליו ונכרתה הנפש ההיא והלא

שלמים בכלל כל הקדשים היו וכתוב זאת התורה לעולות ולמנחה להטאת ולנאשם ולמלא' ולזבח השלמים / וכשיצאו מן הכלל ללמד לא ללמד על עצמו יצאו אלא ללמד על

הכלל כלו יצאו לומר לך מה שלמים מיוחדין קדשי שקדושתן קדושת מזבח / אף אין לי אלא כל דבר שקדושתו קדושת

מזבח יצאו קדשי בוק הבית / ב כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל לטעון טען אחר שהוא כענינו יצא להקל ולא

להחמיר כיצד ובשר כי יהיה בו בעורו שחין ונרפא וכתוב או בשר כי יהיה בעורו מכות אש / והלא השחין והמכה בכלל

כל הנגעים היו / וכשיצאו מן הכלל לטעון טען אחר שהוא כענינו יצאו להקל ולא להחמיר / להקל עליהן שלא ידונו במחיה ושלא ידונו אלא בשבוע אחד / ג כל דבר שהיה

בכלל ויצא מן הכלל לטעון טען אחר שלא כענינו יצא להקל ולהחמיר / כיצד ואיש או אשה כי ידוה בו נגע בראש או בזקן / והלא הראש והזקן בכלל עור ובשר היו / וכשיצאו מן הכלל

לטעון טען אחר שלא כענינו יצאו להקל ולהחמיר להקל עליהן שלא ידונו בשער לבן / ולהחמיר עליהן שידונו בשער צהוב / ד כל דבר שהיה בכלל ויצא מן הכלל

א ב i ii לידן

לדבור' ז' יכול לא היה קריאה אלא לדיבר זור בלבד
ומנין לכל הדברות שבתורה תל' מאהל מועד כל שהוא מאהל
מועד נקדים בו קריאה לדיבר' ז' יכול לא היתה הקריאה
אלא לדברות בלבד ומנין אף לאמירות ולצוויין' אבר רבי
שמעון תלמוד לומר' דבר וידיבר דברות אף לאמירות ולצוויין'
ח' יכול אף להפסקות תלמוד לומר וידיבר לדיבר היתה
קריאה ולא היתה קריאה להפסקות' ט' וכי מה היו
הפסקות משמשות ליתן ריוח למשרה להתבונן בין פרשה
לפרשה ובין ענין לענין והרי דברים קל וחומר' ומה אם מי
שהוא שומע מפי הקדוש ומדבר ברוח הקדוש צריך להתבונן
בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין' על אחת כמה וכמה הדיוט
מן הדיוט' י' ובנין שכל הקריאות היו משה משה' תלמוד
לומר' ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה שאני תל'
ויאמר ומה תלמוד לומר ויאמר מלמד שכל הקריאות היו משה
משה' יא' ומנין שעל כל קריאה היה אומר הנני' תל'
ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה ויאמר משה משה ויאמר כל
שאני תלמוד לומר ויאמר ומה תל' ויאמר הנני מלמד שעל כל
קריאה וקריאה היה אומר הנני' יב' משה משה' אברהם
אברהם' יעקב יעקב' שמואל שמואל' לשון הכהן ולשון זירוז'
דבר אחר משה משה הוא משה עד שלא נדבר עמו' הוא משה
משנדיבר עמו'

פרק ב

פרק ב
אליהו למעט את אהרן / אמר רבי יהודה כן
בתורה יג דברות נאמרו בתורה למשה
ולאהרן וכנגדן נאמרו יג מעושין ללמדך
שלא לאהרן נאם אלא למשה שיאמ' לאהרן / ב ואלו הן
וככא משה אל אהל מועד לדבר אתו ושמע את הקול בדבר
אליהו וידבר אליהו ונועדתי לך ודברתי אתך / אשר אועד לך
שם לדבר אליהו / כיום אצות את אשר צוה יי אל משה את כל
אשר אצות אותך אל בני ישראל / ויהי כיום דבר יי אל משה
בארץ מצרים / ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר יי אל
משה בהר סיני ויקרא אל משה וידבר אליהו / ג מעט את
אהרן מדברות הר סיני / באהל מועד מהו ואומר ויקרא אל
משה מעט את אהרן מדברות אהל מועד / ד רבי יוס
הגלילי אומר בשלש מקומות נאם התורה דבר למשה בארץ
מצרים / בהר סיני / ובאהל מועד / כל התורה כלה / בארץ
מצרים מהו ואומר ויהי כיום דבר יי אל משה בארץ מצרים
מעט את אהרן / מדברות ארץ מצרים / בהר סיני מהו ואומר
זאלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר יי אל משה בהר סיני
באהל מועד מהו ואומר ויקרא למשה מעט את אהרן מדבר
אהל מועד דבר אל משה ולא לאהרן / ה רבי לעזר אומ'
ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי / עתיד אני להיות
וועד להם ולהתקדש בהן / אימתי היה זה וזה יום שמיני שנא'
וירא כל העם ויניחו ויפלו על פניהם / או אינו אלא ליתן להם
יעידה לדברות תלמוד לומר ונועדתי לך לך היתה יעידה ולא
היתה יעידה לכל ישראל / ו אצית את ישראל שלא
כשרו לעלות בהר / ולא אצית את הזקנים כמשה ואלות
בהר / אצית את הזקנים שלא בראו בדבור עם משה / ואלות
אצית את בני אהרן שנראו בדבור עם משה / אצית את בני
אהרן שלא בתוועד עם משה בדבור / ולא את אהרן עצמו
שנתוועד עם משה בדבור תל אשר אועד לך לך היתה יעידה
ולא היתה יעידה לכלם / ז או אציתם מן היעידה ולא
אציתם מן הדברות / תל ודברתי אתך / אצית את ישראל ולא
אצית את הזקנים / אצית את הזקנים ולא אצית את בני

אודות

לִידוֹן כִּדְבַר חֹדֶשׁ וְאִי אֶתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לְכָל־עַד עַד שִׁיחֲזִינוּ
הַכְּתוּב לְכָל־לֵךְ בְּפִירוּשׁ / כִּי־עַד וּשְׁחַט אֶת הַכֶּבֶשׂ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר
יִשְׁחַט אֶת הַחֲטָאֹת וְזֹאת הָעוֹלָה בַּמָּקוֹר הַקֹּדֶשׁ שֶׁאֵין תִּלְמוּד לֵאמֹר
כִּי כַּחֲטַאת הָאִשָּׁם הוּא לֵכֶהָ / אֵלֶּה לְפִי שִׁיעָא לִידוֹן בְּדִבְרֵי
חֹדֶשׁ בְּכוּוֹן יָד וּבְכוּוֹן רִגְלָא וּבְזָאן יִמִּינִית יִכּוֹל לֵאמֹר יִשְׁחַט מִתָּן
דְּמִים לְמוֹכַח / תָּלָּ כִּי כַּחֲטַאת הָאִשָּׁם הוּא לֵכֶהָ / הִרִי הַחֲזִירוֹ
הַכְּתוּב לְכָל־לֵךְ בְּפִירוּשׁ לֹמַר לֵךְ מִה חֲטַאת שְׁעוֹנָה מִתָּן מִזִּכָּה
אִף אִשָּׁם שְׁעוֹן מִתָּן מִזִּכָּה / הִי דְבַר הַלְּמוֹד מַעֲנִינוּ כִּי־עַד
וְאִשָּׁם כִּי־מִשֵּׁת דְּאִשָּׁו קִרְתָּ הוּא טְהוֹר הוּא / יָכוֹל יִהְיֶה טְהוֹר מִכָּל
טוֹמְאָה / תִּלְמוּד לֹמַר וְכִי־יִהְיֶה בְּקִרְתָּ אוֹ בְּנִכְבַּחַת נִגַּע לֵכֶן
אֲדַמְדִּים דְּבַר לֹא מַעֲנִינוּ שְׁאִינוּ טְהוֹר מִכָּל טוֹמְאָה אֵל מִטוֹמְאָת
נִתְקִים כְּלָבָד / וְדְבַר לְמוֹד מְסוּפָּה כִּי־עַד וְנִתְתִּי נִגַּע
צִרְעָת כְּבִית אֶרֶץ אֲחוּזַתְכֶם מִשְׁמַע בֵּית שִׁישׁ כּוֹ אֲבָנִים וְעֵצִים
וְעֹפֶר מִטְּמָא / יָכוֹל אִף בֵּית שֶׁאֵין אֲבָנִים וְעֵצִים וְעֹפֶר שֶׁבְּטְמָא /
תִּלְמוּד לֹמַר מִטְּמָא אֵת הַכֵּתִי אֵת אֲבָנָיו וְעַד שֶׁאֵין וְזֹאת כִּי עֹפֶר
הַכֵּתִי / דְּבַר לְמוֹד מְסוּפָּה שֶׁאֵין הַכֵּתִי מִטְּמָא עַד שֶׁאֵין כּוֹ אֲבָנִים
וְעֵצִים וְעֹפֶר / שְׁנֵי כְּתוּבִים הַמְכַּחְשִׁים זֶה אֶת־זֶה עַד שֶׁיִּבְאֵה
הַשְּׁלִישִׁי וְיִכְרַע בִּימִיָּה / כִּי־עַד כְּתוּב אַחֵר אוֹמֵר וִירֵד יָעַל הָר
סִינִי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וְכְּתוּב אַחֵר אוֹמֵר מִן־הַשָּׁמַיִם הַשְּׁמִיעַךְ אֶת־
קוֹלִי לִיסְדֵךְ / הַכְּרִיעַ הַשְּׁלִישִׁי כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבְרַתִּי עִבְכֶם /
מִלְּמוֹד שֶׁהֲרִינִי הַקְּדוֹשׁ כְּרוֹךְ הוּא שְׁמֵי שָׁמַיִם הַעֲלִינִים עַל־הָר
סִינִי וְדִבֵּר עִמָּהֶם / וְכֵן אִמַּר דּוּד בְּסִפְרַתִּים וְיֵשׁ שָׁמַיִם וִירֵד
וְעִירָפֵל תַּחַת רִגְלָיו / הֵלֵל הוֹקֵן דְּרַשׁ שֶׁבַע מִדּוֹת לְפָנָי זְקֵנִי
בְּתִירִירָה / קָל וְחוֹמֵר / נִגְזָרָה שׁוּהוּ / וְשְׁנֵי כְּתוּבִים / וְכָל־לֵךְ וְפִרְשׁ /
וְכִי־עַד כֹּה בַּמָּקוֹם אַחֵר / וְדִבֵּר לְמוֹד מַעֲנִינוּ / אֵלֶּי שֶׁבַע מִדּוֹת
שֶׁדֶרַשׁ הֵלֵל הוֹקֵן לְפָנָי זְקֵנִי בְּתִירִירָה / ח כְּתוּב אַחֵר אוֹמֵר
וּבִכְאֵם מִשָּׁה אֵל אַחֵר מוֹעֵד לִיבִיר אֶתָּה / וְכְּתוּב אַחֵר אוֹמֵר וְלֹא יִכּוֹל
מִשְׁרָא לֵבָא אֵל אַחֵר מוֹעֵד הַכְּרִיעַ כִּי־שָׁכַן עָלָיו הָעֵנָן אֲמוֹר
מִעֲתָתָּה כָּל־זָמַן שְׁהִיָּה הָעֵנָן שֶׁם לֹא הִיָּה מִשְׁרָא בְּנִכְכֶם לִשְׁם /
נִסְתַּלַּק הָעֵנָן הִירֵד בְּנִכְכֶם וּמִדְּבַר עֵמֹו / רַבִּי יוֹסִי הִגְלִילִי אוֹמֵר
הִרִי הוּא אוֹמֵר לֵבָא יִכְלֹל הַכְּהֵנִים לְעִמּוּד לְשֵׁרֶת מִפְּנֵי הָעֵנָן כִּי
זָכָר כְּבוֹד־לֵא אֵת־כִּי־יִתֵּן מִלְּמוֹד שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְמַלְאֲכֵי־הַלְּבָב
לְרֹאשׁ הַפְּסוּק אוֹמֵר וְשׁוֹכְתִי כֹפִי עָלֶיךָ עַד עֲבִיר / מִלְּמוֹד שֶׁנִּתְּנָה
רְשׁוּת לְמַלְאֲכֵי־לְחָבֵל / וְכֵן הַפְּסוּק אוֹמֵר שְׁכִישׁוּב אִפִּי בְּמִדְּהִי /
אִם יִבּוֹאוּן אֵל מִנּוּחִתִּי / כִּשִּׁישׁוּב אִפִּי יִבּוֹאוּן אֵל מִנּוּחִתִּי /

פרשתא

פרשתא

ויקרא ויבר הקדים קריאת
לדבור , הלא דין הוא נאמר
כאן ובר ונאמר בספר דבר,
מה דיבר האמור בסנה הקדים קריאה לדבר, אף דיבר האמור
כאן הקדים קריאה לדבר , ב לא אם אמרת בדבור
הסנה שהוא תחלה לדברות , תאמר בדבור אהל מועד שאינו
תחלה לדברות , דבור הר סיני יוכיח שאינו תחלה לדברות
והקדים בו קריאה לדבר , ג לא אם אמרת בדבור הר
סיני שהוא לכל ישראל תאמר בדבור אהל מועד שאינו לכל
ישראל , הרי אתה דן מכנין אב , לא דבר הסנה שהוא תחלה
לדברות כהרי דבור הר סיני שאינו תחלה לדברות , ולא דיבור
הר סיני שהוא לכל ישראל , כהרי דבור הספר שאינו לכל
ישראל , ד העד השנה שבהן שהן דבורי ומפי קדש למשה
והקדים קריאה לדבור , אף לא שהוא דיבור ומפי קדש הקדים
בו קריאה לדבור , ה אי מה והעד השנה שבהן שהן דבור
ובאש ומפי קדש למשה , והקדים בהן קריאה לדבר אף כל
שהוא דיבור ובאש ומפי קדש למשה נקדי' קריאה לדבור , יצא
דבר אהל מועד שאינו באש תל' ויקרא ויבר הקדים קריאת

נוהגת בכל החוברים / אם מעטתם מתנופה מעושה אמעטם
מסמיכה מרובה / הא לפי שיש בתנופה כח שאין בסמיכה
ובסמיכה מה שאין בתנופה צריך לומר דבר אל בני ישראל
בני ישראל סומכין ואין הגוים סומכין / כ בני ישראל
סומכין ואין בנות ישראל סומכות / רבי יוסי ורבי שמעון אומר
הנשים סומכות רשות / אמר רבי יוסי אמר לי אבא אלעזר הוה
לנו עגל זכאי שלמים והוצאנוהו לעזרת הנשים וסמכו עליה
הנשים לא מפני שהסמיכה כנשים לא מפני נחית רוח של נשי
יכול לא יסמכו על העולות שאין העולות טעונות תנופה אבל
יסמכו על השלמים שהרי השלמים טעונים תנופה / תלמוד
לד' ואמרת אליהם לרבות כל האמור בענין כשם שאין סומכין
על העולות כך לא יסמכו על השלמים / ג אדם / לרבות
את הגרים / מכס / להוציא את המשוכרים ומה ראתי לומר כן
אמר אדם לרבות המשוכרים / מכס להוציא את הגרים / אחר
שריבה חתכו מעט תלמוד לומר בני ישראל מה בני ישראל
מקבלי ברית / אף הגרים מקבלי ברית / יצאו המשוכרים שאין
מקבלי ברית / אי מה ישראל בני מקבלי ברית אף המשוכרים
בני מקבלי ברית יצאו הגרים שאין בני מקבלי ברית תלמוד
לומר מכס / ועכשיו הוא אל תאמר אלא מה ישראל / במקבלי ברית
אף הגרים מקבלי ברית יצאו המשוכרים שאין בני ברית שהרי
הפרו ברית וכן הוא אומר וזכר רשעים תועבה / ד אדם כי
יקריב יכול גזרה תלמוד לומר כי יקריב אינה אלא רשות / קרבן
לוי כשיקרום הקדשו להקריבו דכירי יהודה / אמר ר' שמעון
מנין שלא יאמר אדם לוי עולה לוי מנחה לוי שלמים אלא יאמר
עולה לוי מנחה לוי שלמים לוי קרבן לוי והלא דברים קל וחומר
ומה אם מי שהוצא עתיד להתקדש אמרר תורה לא יזכיר שם
שמים אלא על הקרבן על אחת כמה וכמה שאין מזכירים שם
שמים לבטלה / ה רבי יוסי אומר כל שנאמר קרבן אמור
בידו הא שלא ליתן פתחון פה למנין לרדות / ו קרבן
לוי בהמרה יכול את החירש שהיא קרויה בהמרה שנאמר זאת
הבהמה אשר תאכלו שור ושה וגו' ומה איל וצני וגו' תלמוד לומר
בקר וצאן אין לך בהמה אלא בקר וצאן / יכול לא יביא ואם
חביא כשר / משל בהמה חזקו ודמה למי שאמר לו רבו לך וחביא
חטים והלך והביא לו חטים ושעורים הרי זה מוסף על דבריו
תלמוד לומר בקר וצאן תקריבו ואין לך בהמה אלא בקר וצאן
כלבד הא למה זה דומה למי שאמר לו רבו אל תביא לי אלא
חטין הא אם הוסיף זה על החטים הרי זה עובר על דבריו /

ז מן הבהמה להוציא את הרובע ואת הנרבע / והלא דין
הוא ומה אם בעל מוס שלא נעברה בו עבירה פסול מעל גבי
המזבח הרובע והנרבע שנעברה בהן עבירה אינו דין שפסלו
מעל גבי המזבח הרי שור שהרש עם החמור ויכח שנעברה בו
עבירה וכשר על גבי המזבח / ח לא אם אמרת כשחש
שור עץ החמור שאינו חייב מיתה תאמר לרובע ונרבע שכן
חייבין ביתה / טול לך מה שהבאת אין לי אלא כשנעברה בו
עבירה על פי שני עדים נעברה בו עבירה על פי עד אחד או
על פי הבעלים מנין / אמר רבי שמעאל הריני דן ומה אם בעל
מוס שאין יעידת שני עדים פוסלתו מן האכילה יעידת עד אחד
פוסלתו מן ההקריבה / הרובע והנרבע שיעידת שני עדי פוסלת
מן האכילה אינו דין שתהא יעידת עד אחד פוסלתו מן
ההקריבה / אמר לרבי עקיבא לא אם אמרת כבעל מוס
שמומו בגלי תאמר ברובע ונרבע שאין מומו בגלי / הוואי
ואין מומו בגלי לא יפסל מעל גבי המזבח / תלמוד לומר מן
הבהמה להוציא את הרובע ואת הנרבע / ט מן הבקר
א n i i i להוציא

כפרה

אתר לימודי יהדות ורוח

אחר / אציא את בני אהרן ולא את אהרן עצמו / תל לרבי
אליך / עמך היה הדיבר ולא היה הדיבר עם כלם / ח יכול
לא היה שומעין את הדיבר אלא יהו שומעין את הקול / תל קול
לוי / אציא את כל ישראל / ולא אציא את הזקנים / אציא את
הזקנים ולא אציא את בני אהרן / אציא בני אהרן ולא אציא
את אהרן עצמו תלמוד לומר קול לו / ט אציא
את כלם ולא אציא את מלאכי השרת שאין משר / יכול
להכנס לתוכן עד שיקרא / תלמוד לומר קול לו קול אלי /
משר היה שומע את הקול ואין כל אלו שומעין את הקול /

י מאהל מועד / מלמד שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא
חוץ מאהל מועד / יכול מפני שהיה נמוך תל ושמע את הקול
שאר תל הקול ומלל הקול הקול המתפרש בכתובים / ומהו
המתפרש בכתובי קול יי בכח קול יי בהדר קול יי שוכר ארזים
וישכר יי את ארזי אלבנון קול יי הוצב להביא אש אלא למה נאמר
מאהל מועד / מלמד שהיה הקול נפסק ולא היה יוצא חוץ
לאהל / יא כיצא בדבר אהרן או קול כנפי הכרוכי נשמע
עד החצר החיצונה יכול שהיה הקול נמוך תל כקול שדי
בדברו כסני / ואכל למה נאמר עד החצר החיצונה אלא כיון שהיה
מגיע עד החצר החיצונה היה נפסק / מאהל מועד יכול מכל
הכית תל מעל הכפרת / אי מעל הכפרת יכול מעל הכפרת
כולה / תל מכין שני הכרוכים דברי רבי עקיבא אר שמעון בן
עזאי איני כמשיב על דברי רבי אלא כמוסף על דבריו הכבוד
שנאמר בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא / ראה חיבת
של ישראל להיכן גרמה לכבוד הזה כלומר רחוק לראות מדבר
מעל הכפרת מכין שני הכרוכים / רבי דוסא אומר הרי הוא אל
כי לא יראני האדם וחי כחיהם אינן רואים אבל רואים במיתות
וכן הוא אומר לפני יכרעו כל יורדי עפר ונפשו לא חיה / רבי
עקיבא אומר כי לא יראני האדם וחי אף חיות הקרש הנושאות
אינן רואות את הכבוד אמר רבי שמעון איני כמשיב על דברי
רבי אלא כמוסף על דבריו כי לא יראני האדם וחי אף מלאכים
שחיים חיי עולם אינן רואין את הכבוד / לאמר אמר להם דברי
כבדשים בשבילכם מדבר עמי שכן מצינו שכל לף שנה שהיו
ישראל כמנוונים לא היה מדבר עם משרת שנאמר ויהי כאשר
תמו כל אנשי המלחמה למות וידבר יי אלי / דבר אחר לאמר
צא ואמור להן והשיבנו ופנין שהיה שומע יוצא ומדבר עמהם
שנאמר ודבר אל בני ישראל את כל אשר יצווה / ומנין שהיה
משה משיב את הדברים לפני הנבונה תלמוד לו וישב משה את
דברי העם אל יי / אלעזר בן אחוזי אומר יכול היה מדבר עמו
לצורך עצמו תלמוד לומר לאמר לאמר לישראל בשביל ישראל
היה מדבר עמו ולא היה מדבר עמו לצורך עצמו / דבר אחר
לאמר צא ואמור להם והשיבנו ומנין שהיה משה יוצא ומדבר
עמהם שנ יוצא משה ודבר אל בני ישראל / ומנין שהיה משר
משיב דברים לפני הנבונה שנאמר וישב משה את דברי העם
אל יי /

פרשתא

דבר אל בני ישראל וסמכו / בני
ישראל סומכין ואין הגוים סומכין
וכי אז מרה מרובה מרת תנופה

או מרת סמיכה / מרובה מרת תנופה מכונה סמיכה שהתנופה
נוהגת בדבר שיש בו רוח חיים ובדבר שאין בו רוח חיים וסמיכה
אינה נוהגת אלא בדבר שיש בו רוח חיים / אם מעטתם מתנופה
מרובה לא אמעטם מסמיכה מעושה / אתה אומר בצד הזה
תרתבת תנופה ונתמעטת סמיכה / או בצד זה תרתבת סמיכה
ונתמעטת תנופה שהסמיכה נוהגת בכל החוברים ואין התנופה

הוכח בכל יום אינו דין שיביא עולת בהמה נדבה לא אם אמרת ביחיד שהוא מביא מנחת נדבה. תאמר בעיבור שאינו מביא מנחת נדבה שותפלי יוכיחו שאינן מביאין מנחת נדבה ומביאין עולת בהמה נדבה. ט מה לשותפין שכן מביאין עולת בהמה נדבה שכן מביאין עולת העוף נדבה. תאמר שיביא העיבור עולת בהמה נדבה שכן אינו שביא עולת העוף נדבה. מה לציבור אינו מביא עולת העוף נדבה שכן אינו מביא חובה תאמר שלא יביא ציבור עולת בהמה נדבה שכן הוא מביא חובה והואיל והוא מביא חובה יביאנה נדבה. מנחה תוכיח שהציבור מביא חובה ואינו מביא נדבה. י אף אתה אל תתמה על עולת בהמה שאעפ"י שהציבור מביא חובה לא יביאנה נדבה תל קרבנכם מלבד שהיא באה נדבת ציבור.

מביא

פרשתא

עולה מה תל שיכול לא יהיה כל הפסולין הלא נהנין לא בעולת נדבה. עולת חובה מנין ודין הוא נאמר הבא עולת נדבה ונאמר הבא עולת חובה מה עולת נדבה כל הפסולים האלו נהנינן כר. אף עולת חובת יור כל הפסולים האלו נהנינן בה. ב עולת חובה נדבה שאין לה חלופין. תאמר בעולת חובה שיש לה חלופין. והואיל ויש לה חלופין לא יהיה כל הפסולין האלו נהנינן בה תל עולה. אחר עולת נדבה ואחר עולת חוב כל הפסולין הלא נהנינן בהן. ג ומנין שינהנו בתמורה ודין הוא נאמר הבא עולה נאמר הבא תמורה. מה עולה כל הפסולין האלו נהנינן בה. אף תמורה כל הפסולין האלו נהנינן בה. ד לא אם אמרת בעולה שאין קדושה חלה עליה כבעלת מוס קבוע. תאמר בתמורה שקדושה חלה עליה כבעלת מוס קבוע והואיל וקדוש חלה עליה כבעלת מוס קבוע לא יהיה כל הפסולין האלו נהנינן בה תל אם עולה לרכות את התמורה. ה ומנין שינהנו בשלמי ודין הוא נא' הבא עולה ונא' הבא שלמים מה עולה כל הפסולין האלו נהנינן בה אף שלמים יהיו הפסולין האלו נהנינן בהן. ו קדומה אם עולה שכשרה לבא מן העוף כל הפסולין האלו נהנינן בה שלמים שלא כשרו לבא מהעוף אינו דין שיהיו כל הפסולין האלו נהנינן בהן. ז לא אם אמרת בעולה שלא כשרה לבא נקבות כזכרים תאמר בשלמי שכשרו לבא נקבות כזכרים והואיל וכשרו לבא נקבות כזכרים לא יהיה כל הפסולין האלו נהנינן בהן תל קרבנו לרכות שלמים. ז מן הבקר זהו שאמרנו להוציא את הטרפה וזכר ולא נקבה וכשהוא אומ' למטן זכר שאין תל אלא להוציא טומטום ואנדרונינס. ח הלא דין הוא מה אם שלמים שכשרו לבא נקבות כזכרים לא כשרו לבא טומטום ואנדרונינס עולה שלא כשרה לבא נקבות כזכרים אינו דין שלא תכשר לבא טומטום ואנדרונינס. לא אם אמרת בשלמים שלא כשרו לבא מן העוף תאמר בעולה שכשרה לבא מן העוף חטאת תוכיח שכשרה לבא מן העוף ולא כשרה לבא טומטום ואנדרונינס. ט לא אם אמרת בחטאת שלא כשרה לבא כל מין זכרים תאמר בעולה שכשרה לבא כל מין זכרים. חכבור יוכיח שכשר לבא כל מין זכרים. לא כשר לבא טומטום ואנדרונינס. י לא אם אמרת בככור שקדושתו מרחם תאמר בעולה שאין קדושתו מרחם. יא מעשר יוכיח שאין קדושתו מרחם ולא כשר לבא טומטום ואנדרונינס. יא לא אם אמרת במעשר שהוצא אחד מעשר תאמר בעולה שהוצא אחד באחד. והואיל והוא אחד תכשר לבא טומטום

להוציא את הנעבד והלא דין הוא ומה אם אתנן ומחיר שצפוייה מותרין פסולין מעל גבי המזבח. ג בד שצפוייה אסורין אינו דין שיפסל מעל גבי המזבח. או ח לוי וזכר אתנן ומחיר שהן אסורין על גבי מזבח צפוייה כותרין נעבד שהוא מותר אינו דין שיהיו צפויין מותרין אתה ביטלת לא תחבר כסף וזהב עליה ואני אקיימנו לא תחבר כסף וזהב עליה. ולקחת לך בדך שאין ברוח חיים. אבל כדבר שיש ברוח חיים הואיל והוא מותר יהיו צפויין מותרין תלמוד לו מן הבקר להוציא את הנעבד וכשהוא אומ' מן הבקר למטן שאין תלמוד לו אלא להוציא את הטרפה. והלא דין הוא ומה אם בעל מוס שהוא מותר בחולין פסול מעל גבי המזבח טרפה שהיא אסורה בחולין אינו דין שתפסל מעל גבי המזבח חלב ודם יוכיחו שהן אסורים בחולין וכשרין על גבי המזבח. לא אם אמרת תחלב ודם שהן נדבר מותר. תאמר בטרפה שכלה אסרה מליקת העוף תוכיח שכולה אסורה וכשר על גבי המזבח. לא אם אמרת במליקת העוף שקדושתה אוסרתה תאמר בטרפה שאין קדושתה אוסרתה והואיל ואין קדושתה אוסרתה לא תפסל מעל גבי המזבח הא אם השכרתה וכשהוא אומר מן הבקר למטן שאין תלמוד לו מוס אלא להוציא את הטרפה מן הצאן להוציא את המוקצה ומן הצאן להוציא את הנוגח. אפר רבי שמעון יש כרובע מה שאין כנוגח וכנוגח מה שאין כרובע. רובע עשר בו את האונס כרצון. נוגח לא עשה בו את האונס כרצון. נוגח משלם את הכופר לאחר מיתה. רובע אינו משלם את הכופר לאחר מיתה. יש כרובע מה שאין בנעבד ובנעבד מה שאין ברובע. רובע בין שלו בין של אחרים אסור. נעבד שלו אסור של אחרים מותר. רובע צפויין מותרין ונעבד צפויין אסורין. לפיכך צריך הכתוב לומר את כלם.

פרק ג

תקריבו מלם שהיא באה נדבת שני והלא דין הוא עולת העוף באר כנדר וכנדבת ועולת בהמה כנדר וכנדבת מה עולת העוף שהיא באה כנדר וכנדבת הרי היא באה נדבת שנים אף עולת בהמה שהיא באה כנדר וכנדבת תבא נדבת שנים. ב או כלל לדרך זו מנחה באה כנדר וכנדבה ועולת בהמה באה כנדר וכנדבה מה מנחה שהיא באה כנדר וכנדבה אינה באר נדבת שני. אף עולת בהמה שהיא באה כנדר וכנדבה לא תבא נדבת שנים. ג נראה לבי דומה דין דבר שכולו עולה לאישים מדבר שכולו עולה לאישים ולא תוכיח מנחה שאין כולה לאישים. או כלל לדרך זו דין דבר שהיא באר חובת ציבור מדבר שהיא באה חובת ציבור ואל תוכיח עולת העוף שאינה באה חובת ציבור תל תקריבו מלמד שהיא באר כנדר וכנדבה נדבת שנים. ד קרבנכם מלמד שהיא באה נדבת ציבור. והלא דין הוא מנחה באה כנדר וכנדבה ועולת בהמה באה כנדר וכנדבה מה מנחה שהיא באה כנדר וכנדבה אינה באה נדבת ציבור אף עולת בהמה שהיא באה כנדר וכנדבה לא תבא נדבת ציבור. ה לא אם אמרת במנחה שאינה באה נדבת שנים תאמר בעולת בהמה שהיא באה נדבת שנים. עולת העוף תוכיח שהיא באה נדבת שנים ואינה באר נדבת ציבור. ו לא אם אמרת בעולת העוף שאינה באה חובת ציבור תאמר בעולת בהמה שהיא באה חובת ציבור שלמי יוכיחו שהן באין חובת ציבור ואין באין נדבת ציבור תל קרבנכם מלם שהיא באה חובת ציבור. ז אף אתה אל תתמה על עולת בהמה שאעפ"י שהיא באה חובת ציבור לא תבא נדבת ציבור. ח דין אחד מה אם היחיד שאינו מביא עולת חובה בכל יום מביא עולת בהמה נדבה. נדבת ציבור שהוא מביא עולת

שומטם ואנדרוניסם תלמוד לומר זכר ולא נקבה וכשהוא אומר למטן זכר שאין תל אלא להוציא שומטם ואנדרוניסם יב תמים כשם שאם אינו תמים אינו לרצון כך אם אינו בענין הזה אינו לרצון תמים יקריבונו תמים יקדישונו רבי יוסי אומר תמים יקריבונו יקריבונו ויקריבונו אמר ר' יוסי שמעתי בשוחט תמיד בשב ששין בכורך הייב חטאת ויביא תמיד אחר יג אל פתחיהו מועד מטפל כל ומביאו אל פתחיהו מועד מה הוא אומר יקריב יקריב מנין אתה אומר נתעברה עולה בעולה עולה בתמורה עולת כחולין יקריבו תל יקריב יקריב יכול אפילו נתערב בפסולין תל יקריבונו אוציא את שנתערב בפסולין שאינן כשרין ליקרב יד מנין אפילו נתערב בחטאות החיצונות אוציא את שנתערב בחטאות החיצונות שאלו למעלה ואילו למטן ומנין אפילו נתערב בחטאות הפנימיות אוציא את שנתערב בחטאות הפנימיות שאלו מכפלים ולא מכווץ ומנין אפילו נתערב בכור ובמעשר ובפסח אוציא את שנתערב בכור ובמעשר ובפסח שאלו בתן ארבעו ואלו במתנה אחת ומנין אפילו נתערב בשלמים ובתודה אוציא את שנתערב בשלמים ובתודה שאלו קדשים ואלו קדשים קלים יכול אפילו נתערב באשם תל יקריבונו לכוונה קרב ולא שנתערב באחרים טו מה ראית לומר עולת בעולה שהוא שם אחד עולה בתמורה שנתמורה קריבה בעולה עולה כחולין שהוא יכול להקדיש את החולין ולעשותה עולה יקריב אותו מלמד שכופין אותו יכול על כרחו תל לרצונו הא כיצד כופין אותו עד שיאמר רוצה אני

פרק י

לפני י" וסמך ד' ואין סמיכה בכמה צפונה לפני י" ואין צפונה בכמה וכי אי זו מידה מרובה מדת צפון או מדת סמיכה מרוב מדת צפון מדת סמיכה שהצפון נוהג בקרבנות היחיד ובקרבנות הציבור והסמיכה אינה נוהגת לא בקרבנות היחיד אם מעטתם מצפון מרובה לא אמעטם מסמיכה מעוטה אתה אומר בצד הזה נתרבה צפון ונתמעטת סמיכה או בצד הזה נתרבה סמיכה ונתמעט צפון שהסמיכה נוהגת בקדשי קדשים ובקדשים קלים והצפון אינו נוהג אלא בקדשי קדשי אם מעטתם מצפון ממועט אמעטם מסמיכה מרוב הא לפי שיש בצפון מה שאין בסמיכה ובסמיכה מה שאין בצפון צריך לומר לפני י" וסמך ואין סמיכה בכמה צפונה לפני י" ואין צפונה בכמה לפני י" וסמך אלף שסמך מכווץ יחזור ויסמך מכפלים ב וסמך יד לא יד בנו יד לא יד עבדו יד לא יד שליחו ידועל ראש ולא על גב יד על ראש לא על תצאה על ראש לא על הנבים אוציא את כלם ולא אוציא את החזה ודין הוא כרם אם הראש שאינו טעון תנופה טעון סמיכה החזה שטעון תנופה אינו דין שישטען סמיכה תל על ראש ולא על החזה ג יכול אין טעון סמיכה אלא עולה נדבה עולה חובה מנין דין הוא נאמר הכא עולה נדבה ונאמר הכא עולה חובה מה עולה נדבה טעונה סמיכה אף עולה חובה טענת סמיכה ד לא אם אמרת בעולת נדבה שאין לה הליפין עוף לפוטרה מן הסמיכה תאמר בעולת חובה שיש לה הליפין עוף לפטרה מן הסמיכה והואיל ויש לה הליפין עוף לפוטרה מן הסמיכה לא טענת סמיכה תל עולה אחר עולת נדבה ואחר עולת חובה זו וזו טעונה סמיכה ה אין לי אלא עולת בקר עולת הצאן מנין דין הוא נאמר הכא עולה מן הבקר והכא עולה מן הצאן מה עולת בקר טעונה סמיכה אף עולת הצאן טענת סמיכה ו לא אם אמרת כן הבקר

שנתרבה בסמיכה תאמר כן הצאן שנתמעט בסמיכה הואיל ונתמעט בסמיכה לא ישטען סמיכה תל עולת אחר עולת בקר ואחר עולת הצאן זו וזו טעונות סמיכה ז יכול אף עולת העוף טענת סמיכה תל העולה פרט לעולת העוף ח ונרצה לו מלכד שהמקום רוצה לו ועל מה המקום רוצה לו אם תאמר דברים שחייבין לעולם חיות כל מיתה בידי שמים כרת בידי שמים מלקות ארכעים חטאות ואשמות הרי עונן אמור ועל מה המקום רוצה לו על מצות עשה ועל מצות לא תעשה שיש בה קיום ועשה רבי שמעון אומר ונרצה לו לו ולזכוו אלף שלא סמך חובה מרצה ט ונרצה לו לכפר במכפר אי זהו המכפר זה הדם שנאכלי הדם הוא כנפש יכפר אין לי אלא דם הטהור דם הטבא מנין וכשהוא אומר ונשא אהרן את עון הקדשים וגו' ואי זה עון נושא אם תאמר עון פגול כבר נאמר פגול הוא לא יחשב אם עון נותר כבר נאמר לא ירצה ואי זה עון הוא נושא עון טומאה שמתור מכלל טומאה לציבור י אין לי אלא עונות דם מנין הקומץ והלכונה והקשרת ומנחת כהנים ומנחת כהן משוח ומנחת נסכים הל לכל מתנות קדשים אין לי אלא של אבשים של נשים מנין אין לי אלא של ישראל של גרים ושל עבדים מנין תל עון הקדשים ריבה הואיל ומצינו שאין כפרת אלא בדם מה תלבוש לומר וסמך ונרצה אלא ללמד שאם עשה סמיכה שירי בצורת כאלו לא כפר וכפר עליו רבי שמעון אומר את שהוא עליו חייב באחריותו ואת שאינו עליו אינו באחריותו

פרשתא

וסמך ושחט בכבוס שסומך ששוחטין ותקף לסמיכה שחשה כר סמיכה כטוורי אף שחשה כטוורים ב ושחט שחש' כשירת בורים כנשים ובעבדים ובטמאים ואפילו בקדשי קדשי וכלכד שלא יהו טמאים נוגעים בכשר או אינו אלא ככה וכי מנין באתה מכלל שנאמר ואתה ובניך אתך תשמו את כהונתכם לכל דבר המזבח יכול אף לשחיטה וכשהוא אומר והקריבו בני אהרן והכהנים את הדם לאו ודוקרומין ואילך מצות כהונה אבל שחיטה כשרה בכל אדם ג כן הבקר לפני י" ואין השוטה לפני י" שמעון התייבא אומר מנין שתהא ידו של שוחט לפני מן הנשחט תלמוד לומר ושחט את כן הבקר לפני י" ד והקריבו זו קבלת הדם יכול זריקה וכשהוא אומר ודוקרומי זריקה אמורה הא אינו אומר כן והקריבו זו קבלת הדם שלא תהא אלא ככה כשר ובכלי שרת אמר רבי עקיבא מנין לקבלת הדם שלא תהא אלא ככה כשר נאמר כאן כיהון ונאמר להלן כיהון מה כיהון האמור להלן ככה כשר ובכלי שרת אף כיהון האמור כאן ככה כשר ובכלי שרת ה אל רבי טרפון עקיב' עד אימתי אתה מנכב ומכלי עלינו אקפא את בני אם לא שמעתי שיש הפרש בין קבלה לזריקה ואין לי לפרש אל תרשיני לומר לפניך מה שלמדתי אל אמור אל קבלה לא עשה כה את המחשבה כמעשה זריקה עשה כה את המחשבה כמעשה המקבל כחן פטור והדוק כחן חייב קבלוהו טמאים אין חייבין עלי' וזרקוהו טמאין חייבין עלי' אל ר' טרפון אקפא את בני שלא הישיתה ימין וטמאלי אני הוא ששמעתי ולא היה לי לפרש ואתה דורש ובסמיכה לשמועה הא כל הפורש ממך כפורש מחיו ז בני אהרן יכול חללים תל הכהנים יצאו חללים וצא חללים ולא אוציא את כעלי מומין תל בני אהרן מה אהרן כשר אף בניו כשרין יצאו חללים וכעלי מומין ז והקריבו בני אהרן ככהנים את הדם וזרקו את הדם

אני אמצעם מן הסמיכה מפני שאני ממעט את המקריבים לא אמצעם מהפשת וניתוח מפני שאני ממעט את מעשה עולת עצמה ו אין לי אלא ששחטה לשמה שלא לשמה מנין תלמוד לומר העולת כל שהיא עולת טעונה הפשט

ז ונתח ויכול ונתח בנתחיה לנתחיהם ויכול אף הפסולה תהא אותה הפשט וניתוח תלמוד לומר אותה כשרה לא פסולה ופסולה שעלתה על גבי המזבח קריבה כמות שהיא ח ונתנו בני אהרן הכהנים אש על המזבח אמר רבי יהודה מנין להצתת האליהא שלא תהא אלא כהן כשר וככלי שרת תלמוד לומר ונתנו בני אהרן הכהנים אש על המזבח אמר ר' שמעון וכי עלת על לב שהור קרב על גבי המזבח אם כן למה נאמר ונתנו בני אהרן הכהנים אש על המזבח לומר על הצתת האש שלא תהא אלא בראשו של מזבח ט ונתנו בני אהרן מה תלמוד ל' הכהן ממשיע שנאמר אהרן אינו יודע שהוא כהן אם כן למר נאם הכהן בכיהונו לימד על כהן גדול שעבד בכגרי כהן הדיוט שעבודתו פסולה ומנין לכהן הדיוט שעבד בכגרי כהן גדול תהא עבודתו פסולה תלמוד לומר הכהנים בכיהונו הא כהן גדול שעבד בכגרי כהן הדיוט וכהן הדיוט שעבד בכגרי כהן גדול עבודתו פסולה ו נתנו בני אהרן הכהנים אש על המזבח אף על פי שהאש יורדת מן השמים בצורה ליתן אש מן ההדיוט אש שירדה בימי משה לא נסתלקה ממזבח הנחושת עד שבאו לבית העולמים אש שירדה בימי שלמה לא נסתלקה ממזבח העולה עד שנסתלקה בימי מנשה יא וערכו עצים על האש עצים על גבי האש ולא האש על גבי עצים אמר רבי שמעון מנין לרבנות שני גדולי עצים למערכה על המיד של בין הערכים תלמוד לומר וערכו עצים על האש

פרק י

וערכו בני אהרן יכול אפילו מאה תלמו ל' וערך הכהן אותם יכול יהא כהן אחד עורך את כל האבר' תלמוד לומר וערכו הא כיצד אחד עורך שני אברים וכמה הן אברים עשרה ואחד בקריבים נמצא טלה עולה בששה דברי רבי ישמעאל רבי עקיבא אומר וערכו שני בני אהרן שנים הכהנים שנים ב' למד טלה עולה בששה הכהנים לרבות הקרנים דברי רבי יהודה ב וערכו בני אהרן הכהנים את הנחתים מה תלמוד ל' את הראש ואת הפרד מלבד שאין הראש והפרד מהנחתים דבר אחר שיתא פורש את הפרד על בית השחיטה שהוא דרך כבוד של מקלה ומנין שהראש והפרד קודמין לכל האימורין תלמוד לומר את ראשו ואת פרדו וערך הכהן אותם ב' למד טלה ואת הראש והפרד קודמין לכל האימורין ג רבי חייא אומר מנין לטחוטש שהיא מן הצואר תלמוד ל' וערכו בני אהרן הכהנים את הנחתים שאין תלמוד לומר את הראש ואת הפרד והלא הראש והפרד בכלל האיברים היו ואם כן למה נאמר את הראש ואת הפרד אלא לפי שנאמר והפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה וערכו בני אהרן הכהנים את הנחתים נתחיה שהיו בכלל הפשט ומנין לראש שכבר הותח בשחיטה תלמוד לומר את ראשו ואת פרדו ד על העצים אשר על האש עצים נתונים להיות אש וכל העצים כשרים למערכה היו כל העצים כשרים חץ משל זית ושל גפן אבל באלו רגילין במורביות של תאנה ושל אגוז ושל עץ שמן רבי אליעזר מוסיף אף של הרוב ושל רקל ושל שקמה ושל מייט של אלון ה יכול המתנדב עולה יהא מביא עצייה ואישיה עפרה תלמוד לומר על העצים אשר על האש אשר על המזבח מה מובח משל צבור אף

מה תלמוד לומר דם דם מנין אתר אומר נתערב דם עולת בדם עולה דם עולה כדם תמורת דם עולה בדם חולין יקרב תלמוד לומר דם דם יכול אפילו נתערבו כאלו יקרבו שכן אפילו נתערבו חיים יקרבו ומנין אפילו נתערב באשם אביא את שנתערב באשם שאלו ואלו קרשי קרשים ומנין אפילו נתערב בשלמים ובתודה אביא את שנתערב בשלמים ובתודה שאלו ואלו בתן ארבע ומנין אפילו נתערב בככור ובמעשר ובפסח אביא את שנתערב בככור ובמעשר ובפסח תלמוד לומר דם דם ח יכול אפילו נתערב בפסולין תלמוד לומר דמו אוציא את שנתערב בפסולין שאינן כשרין ליקרב מנין אפילו נתערב בחטאות הפנימיות אוציא את שנתערב בחטאות הפנימיות שאלו מבפנים ואלו מבחוץ ומנין אפילו נתערב בחטאות החיצונות אביא את שנתערב בחטאות החיצונות תלמוד לומר דם דם ט וזרקו יכול וזיקה אחת תלמוד לומר סביב אי סביב יכול יקפנו כחוש תלמוד ל' וזרקו הא כיצד שתי בתנות שהן ארבע י רבי ישמעאל אומר נאם כאן סביב ונאמר להלן סביב מה סביב האמור להלן הפסק ארבע בתנו אף סביב האמור כאן הפסק ארבע בתנות יא והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם אליו וזרקו מתל שוב את הדם מנין אתה אוב' נשפך מן הכלי על הרצפה ואספנו כשר תלמוד לומר שוב את הדם יכול אפילו נשפך מצואר כהמה על גבי הרצפה יחזור ויאספנו ויהא כשר תלמוד ל' הדם הדם שנתקבל כלי יב וזה על גבי המזבח ואין הזורק על גבי המזבח דבר אחר הדם על גבי המזבח אף על פי שאין כשר מה אני מקיים ועשית עולותיך הבשר והדם הקיש הדם לבשר מה הדם בזריקה אף הבשר בזריקה יכול יהא זורק ורובב תלמוד לומר וערך הכהן אותם הא כיצד זורק ועורך

יג המזבח סביב בזמן שהוא סביב ולא בזמן שנשלה קרנו של מזבח הא אם נשלה קרנו של מזבח ועבר עליו עבותו פסולה יד אשר פתח אהל מועד ולא בזמן פירוקו ולא בזמן שגלה הרוח את הדיוקרה רבי יוסי הגלילי אומר מה תלמוד לומר אשר פתח אהל מועד לפי שנ' ונתח את הכיור בין אהל מועד ובין המזבח יכול בין אהל מועד ובין המזבח יהא הכיור נתון תלמוד לומר המזבח סביב אשר פתח אהל מועד המזבח פתח אהל מועד ואין הכיור פתח אהל מועד ואיכן היה הכיור נתון בין האהלים ולמזבח משוך כלפי דרום

פרק יא

והפשיט ונתח יכול יהא מפשיט אבר אבר ומנתח תלמוד ל' העולת מפשיט כלה ואחר כך מנתחה

ב יכול אין טעון הפשטה אלא עולת נדבה עולת חובה מנין ודין הוא נאמר הבא עולת נדבה והבא עולת חובה מה עולת נדבה טעונה הפשטה אף עולת חובה חובה טעון הפשט

ג אין לי אלא עולת בקר עולת הצאן מנין ודין הוא נאם הבא עולה מן הבקר והבא עולה מן הצאן מה עולת בקר טעונה הפשטה אף עולת הצאן טענה הפשטה ד אין לי אלא של אנשים של נשים מנין אין לי אלא של ישראל של גוים ושל עבדים מנין עד שתהא מריבה להביא את של גוים מנין תלמוד לומר העולה כל שהיא עולה טעונה הפשטה מה ראית להביא להפשט וניתוח ולהוציאם מן הסמיכה אחר שריבה הכתוב מעט בפני מה אני מביאם להפשט וניתוח שהפשט ונתוח כשרים בכל אדם ומציא אני הסמיכה שאין הסמיכה אלא בכעלים ה רבי חייא אומר צא וראה את מה מעט הכתוב למעלה את הקריבים או את המקריבים הי אומר המקריבים אף

אש ועצים משל צבור / דברי רבי אליעזר ברבי שמעון רבי אליעזר אומר מה מוכח שלא נשתמש בו הדיוט אף עצים ואש שלא נשתמש בהן הדיוט / דבר אחר על העצים אשר על האש אשר על המזבח שלא יהו הגיזין יצאין חוץ למערכה /

ו והקריב ירחץ והכרעים ירחץ אפילו נתערבו קרבי עולה בקרבי עולה קרבי עולה בקרבי תמורה / יכול אפילו נתערבו בפסולין תלמוד לו והקריב אצוא את שנתערבו בקדשי קדשים ובקדשים קלים תלמוד לומר וקרבו וזכרעו / ז ירחץ יכול מה רחיצה אמור להלן בארבעים סאה אף כאן בארבעים סאה תל במים מים כל שהן במים ולא יין במים ולא כמזג במים להכשיר את כל המים קל למי הכיור / ח והקטיר אעפ שפסול אעפ שיצא אעפ שפגול אעפ שנותר אעפ שטמא יכול כשהן למטה טל המזבח / כ שהן בראש המזבח אמרתי ולא כשהן למטה / ט הכל ירחץ העצה והגידים והקרנים והטלפים והצמר שבראשי כבשים השער שבזון תישים יכול אפילו פרשו תל ועשית עולותיך הבשר אי ועשית עולותיך הבשר והם יכול יתלשו הגידים והעצמות ויעלה הבשר תל את הכל ריבה הכיצד בזמן שהן מחוברין יעלה פרשו אעפ שהן בראשו של מזבח ירדו עולה לשם עולה / אשה לשם איש / ריה / לשם ריח / ניהוח לשם נחת רוח / לוי לשם מי שעשה את העולם / ואם הרי זה מוכף על ענין ראשון ולמה הפסיק ליתן ריח למטה / להכתוב בין פרשה

פרשתא

לפרשה ובין ענין לענין ודברים קל וחומר ומה מי שהוצא שובע מפי הקדש ומדבר ברוח הקדש צד / להתבונן בין פרשה לפרשה ובין ענין לענין על אחת כמה וכמה הדיוט מהדיוט / ב מן הצאן ומן הכבשים ומן העוים הרי אלו מעוטים פרט להולל ולזקן ולמוקצה ולכוזח / קרבנו להוציא את הגזול / כבשים ועוים להוציא את הכלאי / אתה אומל לכן נאמר מעוטי הולל או לא נאמר לא להוציא את שבערה בו עכירה שחרט בשור ובהבור והן בוקדשין וכלאים בכרם שביעית ויום טוב ויום הכפורים ונכתב תלמוד לומר כבשים לעולה ועוים לעולה לרבות את כולם דברי רבי יהודה / ג רבי שמעון אומר מה הל כבשים לעולה ועוים לעולה לרבות תמורה והלא דין הוא מה אם שלמים שלא כשרו לבוא מן העוף כשרה תמורת / עולה ששרה לבוא מן העוף אינו דין שתכשר לבוא תמורת / לא אם אמרת בשלמים שכשרו לבא נקבות כזכרים תאמר בעולה שלא כשרה לבא נקבות כזכרים הואיל ולא כשרה לבא נקבות כזכרים לא תכשר תמורתה תלמוד לומר כבשים ועוים לעולה לרבות תמורתה / ד רבי אליעזר אומר מה תלמוד לומר כבשים לעולה ועוים לעולה לרבות תמורה שיכול אין לי שיקרב עולה אלא מותר עולה בלבד מנין לרבות מותר חטאות מותר אשמות מותר עשירית האופר מותר קיני זבים קיני זבות וקיני יולדות מותר קרבנות הניזר והמצורע / המקריש בכסיו וחיי בהם דברים ראויים על גבי המזבח יניות ושמיים ועופות מנין שימכרו לערבי אותו המין ויביא בדמיהם עולות / תלמוד לומר כבשים לעולה ועוים לעולה לרבות את כל / וחכמים אומרי יפלו לנדרבה והלא אף הנדבה עולות הוא / מה בין דברי רבי אליעזר לדברי חכמים / אלא בזמן שהיא באה חובה הוא סומך עליה ומביא עליה נסכים משלו ואם היה כהן עבודתה ועורה שלו אבל בזמן שהיא באה נדבה אינו סומך עליה ואינו מביא עליה נסכים ונסכיה משל צבור אבל אם היה כהן עבודתה ועורה של אנשי המשבר / ה ושחט אותו / אותו בצפון ואין העוף בצפון / והלא דין הוא ומה אם כן הצאן שלא

קבע לו כהן קבע לו צפון עוף שקבע לו כהן אינו דין שיקבע לו צפון / תלמוד לרשעט אותו אותו בצפון ואין העוף בצפון / ו רבי אליעזר בן יעקב אומר אותו בצפון ואין הפסח בצפון והלא דין הוא ומה אם עולה שלא קבע לה הזמן שחטתה קבע לו מקום שחטתה / הפסח שקבע לו זמן שחטתה אינו דין שיקבע לו מקום שחטתה תל אותו אותו בצפון ואין הפסח בצפון / ז רבי חייא אבא אותו בצפון ואין השוחט צריך להיות עומד בצפון לפי שביצונו שהמקבל צריך להיות עומד בצפון ומקבל בצפון אם עמד בדרום וקבל בצפון פסול / יכול אף השוחט תל אותו אותו בצפון ואין השוחט צריך להיות עומד בצפון / ח על ירך המזבח צפונה שהירך בצפון והיכן הן פונים לדרום הא למדנו שהכש כדרום / רבי יהודה אומר ומעלהו פנות קדים שהוא העולה לרפונה לימנה המזבח הא למדנו שהכש כדרום / ט המזבח צפונה שהמזבח כלו ראי להיות צפונה / אם שחט בראשו קדשי קדשים כשרים דברי רבי יוחי / רבי יהודה אומר מחצי המזבח ולצפון בצפון ומחצי המזבח ולדרום כדרום /

פרק ז

צפונה לפני יי הצאן פניו דברי ר' אליעזר בן יעקב / המזבח מכון כנגד חצר פתחו של היכל / כנגד אחד מן הדלתות משוך כלפי הדרום / רבי יהודה אומר המזבח ממעט כמעט העורה שלשים ושת' אמה עשר אמות כנגד פתחו של היכל אתה עשרה אמה מן הדרום נמצא המזבח מכון כנגד היכל וכו' / ב איזו צפון מקירו של מזבח צפוני ועד כותל העזר הצפוני ואף כנגד המזבח דברי רבי יוסי ברבי יהודה / רבי אליעזר ברבי שמעון מוסיף אף מכנגד בין האולם ולמזבח ועד כותל העזר הצפוני / רבי מוסיף מכנגדן מקום דריסת רגלי ישראל ואף מכנגד מקום דריסת רגלי הכהנים ואף כותל העזרה הצפוני אבל מכנגד בית החלפות ולפנים היכל מדרים שהוא פסול / ג ונתת אותו כשר לא הפסול / אותו אותו לנתחיו ואין נתחיו לנתחיה ואת ראשו ואת פדרו מלמד שראשו והפדר קודמין לכל האברי / ועד הכהן אותם כסדרן על העצים אשר על האש אשר על המזבח שלא ישנה בהם מקום המערכה / ד והקריב ירחץ והכרעים אפי' נתערבו קרבי עולה בקרבי עולה בקרבי תמורה / יכול אפילו נתערבו בפסולין תל והקריב אצוא את שנתערבו בפסולין ולא אצוא את שנתערב בקדשי קדשים ובקדשים קלים תל וקרבו ירחץ יכול מה רחיצה אמורה להלן בארבעים סאה אף כאן בארבעים סאה / תלמוד לומר במים במי כל שהן / במי ולא ביין במים ולא כמזג במי להכשיר את כל המים קל וחומר למי הכיור / ה והקריב הכהן את הכל לכשיר אעפ שפסול אעפ שיצא אעפ שפגול אעפ שנותר אעפ שטמא יכול כשהוא למטן תלמוד לומר המזבח כשהן בראש המזבח אמרתי לא כשהן למטן / ו עולה אעפ שלא הפשית אעפ שלא נתח או יכול אעפ שלא שחט בצפון תלמוד לו הוא מה ראית להכשיר בהפשט ונתח ולפסול בצפון / אחר שרבה הכתוב מעט מפני מה אני מכשיר בהפשט וניתוחו שהן לאחר הרציה / פוסל בצפון שהוא לפני הרציה / ז עולה אעפ שלא סמך והלא סמיכה קודמת להרציה אעפ שלא סמך כשר מה ראית להכשיר בסמיכה ולפסול בצפון אחר שריבה הכתוב מעט מפני מה אני מכשיר בסמיכה שאין סמיכה בזהות בל העולות ופוסל בצפון שהצפון נוהג בכל העולות / ט עולה לשם עולה / אשה לשם אישים / ריח לשם ריח / ניהוח לשם נחת רוח / לוי לשם מי שעשה את העולם /

פרשתא

עוף עולה ואין העוף זכאי שלם /
הלא דין הוא ומד עולה שלא
כשרה לבא נקבות כזכרים כשרה
לבא מן העוף שלמים שכשרו לבא נקבות כזכרים אינו דין
שיכשרו לבא מן העוף תלמוד לומר עוף על לה או העוף זכאי
שלמים דברי רבי שמעון / כ אמר ר' יהודה מה אם נקבות
שכבהמה שלא כשרו לבא עולה כשרו שלמים נקבות שכעוף
שכשרו לבא עולות אינו דין שיכשרו לבא שלמים תל העוף
עולה ואין העוף שלמים / ג מן העוף ולא כל העוף לפי
שנאמר תמים זכר בכקר בכשבים וכעזים תמות זכרות בכמהמה
ואין תמות זכר / בעוף יכול שיכש גפז ושנסמת עינו ושנקטעה
רגלה תלמוד לר מן העוף ולא כל העוף / ד אמר ר' שמעון
מה אם המוקדשים שהמוס פוסל בהם אין אתנן ומחיר חל
עליהם העוף שאין המוס פוסל בו אינו דין שלא יהא אתנן
ומחיר חל עליו תל לכל נדר להביא את העוף / ה רבי
אליעזר אומר כל מקום שנא זכר ונקבה טומטום ואנדרונינוס
פוסלין בו / העוף שלא נאמר בו זכר ונקבה אין טומטום
ואנדרונינוס פוסלין בו / ו קרבנו היחיד מביא עוף ואין
העולות העוף באה בנדר ונדברה מה עולות בהמה כנדר ונדברה
ועולות העוף באה בנדר ונדברה מה עולות בהמה שהיא באה
בנדר ובנדרה הרי היא באה נדבת צבור אף עולות העוף שהיא
באה בנדר ונדבה תביא נדבת צבור / ז מנחה תזכיה שהיא
באה בנדר ונדבה ואינה באה מנחת צבור לא אם אמרת במנחה
שאינה באה מנחת שנים תאמר בעולות העוף שהיא באה מנחת
שנים / שלמים יזכיהו שהן באין נדבת שנים ואינה באה נדבת
צבור / ח מה לשלמים שאינן באין נדבת צבור שהרי
נתמעטו בתמות ובזכרות תאמר בעוף שהרי נתרכבה בתמות
ובזכרות הואיל ונתברר בתמות ובזכרות יבא נדבת צבור תל
קרבנו היחיד מביא עוף ואין הצבור מביא עוף / ט דין
אחר מה אם עולות בהמה שמעט הכתוב בהבאתה ואינה באה
נקבות כזכרים ובעלי מומים בתמימים הרי היא באה נדבת
צבור עולות העוף שריבה הכתוב בהבאתה ובאה נקבות כזכרים
ובעלי מומין בתמימים אינו דין שתבא נדבת צבור תלמוד לומר
קרבנו היחיד מביא עוף ואין הצבור מביא עוף /

פרק י

כשרו לכפר בפנים כשרו לכפר בחוץ / תורין ובני יונה שכשרו
לכפר בפנים / אינו דין שיכשרו לכפר בחוץ תלמוד לר קרבנו
תורים ובני יונה ואין הכשרן תורים ובני יונה / ז קל וחומר
לצפרין שיכשרו לכפר בפנים מה אם תורים ובני יונה שלא
כשרו לכפר בחוץ כשרו לכפר בפנים צפרים שכשרו לכפר
בחוץ אינו דין שיכשרו לכפר בפנים תל והקריב מן התורים או
מן בני היונה את קרבנו / אין לך בעוף אלא תורים ובני יונה /
ח אבר רבי יהודה מה אם בבקר ששוה המכשיר שבפנים
לכפר שבפנים חלק המכשיר שבחוץ מהם בקום שלא שוה
המכשיר שבפנים לכפר שבפנים אינו דין שנחלק המכשיר
שכחוץ מהן הא דין דין לעני לעשיר כנין תל קרבנו תורים ובני
יונה אין הכשרו תורים ובני יונה /

פרשתא

והקריבומה תל לפי שנא והקריב
מן התורים או מן בני יונה את
קרבנו יכול אין פחות משתי
פרידין תלמוד לר והקריבו אפילו בפרידה אחת / ב והקריבו
אל הכזב מה תלמוד לומר והקריבו הכהן ומלך מלכד שלא
תהא בליקה אלא בכהן / הלא דין הוא אם כן הצאן שקבע
לו עצפן לא קבע לו כהן מליקה שלא קבע לה עצפן אינו דין
שלא יקבע לה כהן / תל הכהן ומלך מלכד שלא תהא מליקה
אלא בכהן / ג יכול ימלקנו בכנין ודין הוא מה אם שחיטה
שלא קבע לה כהן קבע לה כלי / מליקה שקבע לה כהן אינו דין
שיקבע לה כלי / תל הכהן ומלך / אבר רבי עקיבא וכי עלת על
לב שהור קרב על גבי המזבח / ואם כן למה נאמר ומלך מלכד
שלא תהא מליקה אלא בעצמו של כהן / ד יכול ימלקנו
בין מלמעל בין מלמטן ודין הוא בהמה שחטאתה מלמעל
עולתה למטן עוף שחטאתה למטן אינו דין שתהא עולתה למטן
תלמוד לר ומלך את ראשו והקטיר המזבח המזבח אבוד לענין
הקטרה ולענין מליקה מה הקטרה למעל אף מליקה למעל /
ה ומלך מליקה במול העורף יכול מכל מקום הרי אני
דין נאמרה כאן מליקה ונאמרה להלן מליקה מה מליקה אמורה
להלן במול העורף / אף כאן במול העורף / איננה מליקה
אמורה להלן כולק ואינו מבדיל אף כאן ימלוך ולא יבדיל תל
ומלך את ראשו והקטיר המזבח / נמצא דמו על קיר / כי איפש
לומר כן מאחר שהיה מביא עוף / ומה מליקה מולקו כדורך
הקטרתו / מה מצינו בהקטרת הראש לעצמו והגוף לעצמו / אף
מליקה הראש לעצמו והגוף לעצמו / ו ומנין שהקטרת
הראש לעצמו כשהוא אומר והקטיר אותו הכהן המזכיר הרי
הקטרת הגוף אמורה / הא אינו אומר כן את ראשו והקטיר לא
זו הקטרת הראש לעצמו / מה מצינו בהקטרת הראש לעצמו
והגוף לעצמו / אף מליקה הראש לעצמו והגוף לעצמו /
ז ונמצא דמו דם כלו אחוז בראש ובגוף ונמצא משניה /
על קיר המזבח לא על קיר הכבש / לא על קיר הכור / לא על
קיר ההיכל / על קיר העלין / יכול על קיר התחתון / ודין הוא
בהמה שחטאתה למעל עולתה למטן עוף שחטאתה לבטן
אינו דין שתהא עולתה למטן תלמוד לר ומלך את ראשו והקטיר
המזבח / נמצא דמו על קיר המזבח המזכיר האמור לענין
הקטרת אמור לענין מצירת מה הקטרת למעל אף מצירת
למעל / ח כיצד הוא עושה עלה לכבש ופנה למזבח בא
לזקן דרומית מזרחית היד מולק את ראשה במול ערפר
ומכדיל ומוצה את דמיה על קיר המזבח ואם עשאה למטה
מרגליו אפילו אבה אחת כשרה / רבי נחמיה ורבי אליעזר כן
יעקב אומר כל עצמה אינה נעשית אלא בראשו של מזבח /

חוכה ל"ה מה מנחה שהיא באה חוכה עם הכהמה כאן נדבר
בפני עצמה אף לכוונה שהיא באה חוכה עם המנחה תבא נדבה
בפני עצמה ד מה למנחה באה נדבה בפני עצמה שכן
היא באה חוכה בפני עצמה תבוא לכוונה נדבה בפני עצמה שכן
אינה באה חוכה בפני עצמה ד הואיל ואינר באה חוכה בפני
עצמה לא תבא נדבה בפני עצמה תלמוד לומר קרבן מלמד
שהיחיד מתנדב לבונה מכמה לא יפחות מקומץ ה ומנין
שהיחיד מתנדב בין נאמ דבא כהמה והבא מנחה חוכה ל"ה הכא
בהמה והבא בין חוכה ל"ה מה מנחה שהיא באה חוכה עם
הכהמה באה נדבה בפני עצמה אף היין שהוא בא חוכה עם
הכהמה יבא נדבה בפני עצמו ו מה למנחה באה נדבה
בפני עצמה שכן באה חוכה בפני עצמה יבא בין נדבה בפני
עצמו שכן אינו בא חוכה בפני עצמו הואיל ואינו בא חוכה
בפני עצמו לא יבא נדבה בפני עצמו תלמוד לומר קרבן מלמד
שהיחיד מתנדב בין מכמה לא יפחות משלש לוגין ו ומנין
שהיחיד מתנדב שכן הוא דרין והיא התשובה תלמוד לומר קרבן
דברי רבי טרפון אמר רבי טרפון מה מצינו בין שהוא בא חוכה
ובא נדבה אף השמן שהוא בא ודבה יבוא נדבה אמר ליה רבי
עקיבא לא אם אמרת בין שכן הוא קרב חוכהו בפני עצמו תאמר
בשמן שאין קרב חוכהו בפני עצמו ומנין שהיחיד מתנדב
עצם תלמוד לומר קרבן מלמד שהיחיד מתנדב עצים מכמה
לא יפחות משני גזרין ח רבי יוסי אומר קורא אני קרבן
יכול יהא היחיד מתנדב קטורת קורא אני עליו מוצא שפתיך
תשבור ועשית מה אני מקי לא תעלו עליו קטורת זרה ועולה
יכול יתנדב ויבא על מנחה החיצון תלמוד לומר את שמן המשחה
וקטורת סמים לקדש ואין שמן המשחה וקטורת סמים קרבין
אלא בפנים

פרק ו

מנחת ליתן את האמור כאן בכל המנחות
ונאת האמור בכל חמנות כאן סולת כח
סולת אמור ליתן מן החיטין אף כאן מן
החיטין סולת קרבנו סולת יהיה שלא יתנדב ויביא אלא מן
החיטין הלא דין הוא ציבור מביא מנחה מן החיטין חוכה ויחיד
מביא מנחת מן החיטין נדבה מה ציבור שהוא מביא מנחה
מן החיטין חוכה מביא מנחה מן השעורים חוכה אף יחיד שהוא
מביא מנחה מן החיטין נדבה יביא מנחה מן השעורים נדבה
תלמוד לומר סולת קרבנו סולת יהיה שלא יתנדב ויביא אלא מן
החיטין ב הוא אם אמר הרי עלי מנחה מן השעורים יביא
מן החיטין קמה יביא סולת שלא שמן ולכוונה יביא עמה שמן
ולכוונה חצי עשרון יביא עשרון שלם עשרון ומחצה יביא
שנים רבי שמעון פטר שלא יתנדב בדרך המתנדבין
ג קרבנו החיטין מביא מנחת נדב אין השעורים מביאין מנחת
נדבה הלא דין הוא עולת בהמה כאן כנדר וכנדרה ומנחת
באה כנדר וכנדרה מה עולת בהמה שהיא באה כנדר וכנדרה
הרי היא באה נדבת שנים אף מנחה שהיא באה כנדר וכנדרה
תבא נדבת שנים ד לא אם אמרת בעולת בהמה שהיא
באה נדבת צבור תאמר במנחה שאינה באה נדבת צבור עולת
העוף תוכיח שאין באה נדבת צבור וכאן נדבת שנים
ה אף אתה אל תתמה על המנחה שאף על פי שאינר
באה נדבת צבור תבוא נדבת שנים תלמוד לומר קרבנו היחיד
מביא מנחה נדבה ואין השתתף מביאים מנחת נדבה

ו כשם שאין שנים מביאין מנחה נדבה כך אין מביאין
לא יין ולא לבונה ולא עצים אבל מתנדבין עולת ושלמים
ובעוף אפילו פרידה אות ו יצא עליה שמן על כל דבר
ונתן

ט והסיר את מראתו בנצרת זה הוזהב יכול יעקור
בסכין ויטלנו תלמוד לומר בנצרתה ויטלה עם הנצרה אבא יוסי
בן חנן אומר נוטל את הקרקענין עמה

פרק ט

והשליך אותה כשרה לא פסולה אותה
לא חטאת העוף אותה אותה בהשלכה ו אין
עולת בהמה בהשלכה ב הלא
דין הוא מה אם במקום שהכשי את העור פסל בית הראי מקום
שפסל את העור אינו דין שיפסול בית הראי תל אומר אומר
בהשלכה אין עולת בהמה בהשלכה ג אצל המזבח סמוך
למזבח קדמית למזרחו של ככש אל מקום הדשן ששם יהא
בנותני את הדשן רבי חנניה בן אנטיגם אומר שני כתי דשנין
היו שם אחד כמזרחו של ככש ואחד כמזרחו של מזבח זה
שכמזרחו של ככש שם היו בנותני מראות העוף ודשין מזבח
הפנימי והמזרח זה שכמזרחו של מזבח שם היו שורפין פסולי
קדשי קדשי ואמורי קדשי קלי ד ושקע אותו כשר לא פסל
אותו אותו כששקע ואין עולת בהמה בשקע הלא דין הוא מה
אם עולת העוף שאינה טעונה בתוך טעונה שסוע עולת בהמה
שהיא טעונה בתוך אינו דין שתטען שסוע תל ושקע אותו אותו
בשסוע ואין עולת בהמה בשסוע ה בכנפיו להכשיר
את העור הלא דין הוא מה אם במקום שהכשיר בית הראי פסל
את העור כאן שפסל בית הראי אינו דין שיפסול את העור תל
בכנפיו להכשיר את העור ו ולא יבדיל יכול אם יבדיל
פסל תל והקטיר אי והקטיר יכול אף על פי שמלקו בסכין תל
אותו מה ראתי להכשיר בהבדלה ולפסול במליקה אחר שריבה
הכתו מיעט בפני מה אני מכשיר בהבדלה שהוא לאח הרציה
זפסל במליקה שהוא לפני הרציה ז עולה אעפ שמיצה
דם הגוף ולא מיעה דם הראש או יכול אף על פי שמיצר דם
הראש ולא מיעה דם הגוף תלמוד לומר הוא עולה לשם עולה
אשה לשם אישים רוח לשם רוח ניחוח לשם רוח
לשם מי שעשה את העולם נאם בעולת בהמה אשה רוח ניחוח
בעולת העוף אשה רוח ניחוח במנחה אשה רוח ניחוח תלמוד לומר
מנחה ואחד ממעט וכלבד שיכוין את דעתו לשמים

פרשתא

ונפש לרבות כהן משיח שיביא
מנחת נדבה הלא דין הוא מה
אם היחיד שאינו מביא מנחת
חוכה בכל יום מביא מנחת נדבה משיח שהוא מביא מנחת
יחיד שהוא מביא מנחה על טומאת מקדש וקדשיו תאמר
במשיח שאין מביא מנחת על טומאת מקדש וקדשיו הואיל
ואינו מביא מנחה על טומאת מקדש וקדשיו לא יביא מנחת
נדבה תלמוד לומר ונפש לרבות כהן משיח שיביא מנחת נדבה
ב הוא הדין לציבור הלא דין הוא מה אם היחיד שאין
מביא מנחת חוכה בכל יום מביא מנחת נדבה ציבור שהו מביא
מנחת חוכה בכל יום אינו דין שיביא מנחת נדבה לא אם אמר
ביחיד שהוא מביא מנחת על טומאת מקדש וקדשיו תאמר
בציבור שאין מביא מנחה על טומאת מקדש וקדשיו משיח
יוכיח שאין מביא מנחה על טומאת מקדש וקדשיו ומבי מנחה
נדבה אף אתה אל תתמה על הציבור שאעפ שאין מביא מנחה
על טומאת מקדש וקדשיו יביא מנחה נדבה תלמוד לומר נפש
יחיד מביא מנחה נדבה ואין הציבור מביא מנחת נדבה

ג נפש תקריב יכול מנחה תלמוד לומר כי תקריב אינך
אלא רשות קרבן מנחה מלמד שהיחיד מתנדב לבונה נאמר
הבא בחמין והבא מנחה חוכה ל"ה חבא מנחה והבא לבונה

קמצו מסלתה ומשמנה שאם קמץ ועליו כידו צרור או נרגר מלח או קורט של לבונה פסל מסלתה ומשמנה על כל לבונתה שתהא שם לבונה בשעת הקמיצה על כל לבונתה / והקטיר שילקש לבונה ועלה לאישים / יא / והקטיר הקומץ אעפ שאין שירים / בטמא הקומץ / או אכד / יכול יאכלו הכהנים בשירים / ודין הוא מה אם במקום שהדע כח המזבח בשתי הלחם ובלחם הפנים יפה כח הכהנים בהם מקום שיפיר / כח המזבח בקומץ / אינו דין שיפיר כח הכהנים בשירין / כה אני מקיים והנותרת מן המנחה לאהרן ולבניו קדש קדשים מאשה יי / אין להם אלא לאחר מתנת האישים / יב / אזכרתה בזכרים בה זכרים בקמיצה וזכרין בלבונתה / רבי שמעון אומר נאמר כאן אזכרה ונאמר להלן אזכרה אזכרה אמורה להלן מלא קומץ אף כאן בלא קומץ /

פרק יא

והנותרת אף על פי שלא הומלחה אף על פי שלא הונשה אעפ שלא הקטיר את כל לבונתה / מן המנחה פרט לשחירה היא פרט לשחשך קמצה ולא הקטיר מלבונתה כלל / לאהרן ולבניו לאהרן תחלה ואחר כך לבנים / לאהרן שלא במחלוקת / ולבניו במחלוקת / מה אהרן כהן גדול אוכל שלא במחלוקת אף בכיהנים גדולים אוכלין שלא במחלוקת / ב / לאהרן ולבניו קדש קדשים להתיר מנחת ישראל / וכי מנין יצא ומכלל שנאמר כל האזרח יעשה ככה את אלהי להקריב אשה שאם רצה לרבות ויכרי / או אינו אומר אלא שיהו מנחות ישראל ביתנות על גבי האישים ומה אני מקיים והנותרת מן המנחה של גרים ושל נשים ושל עבדים תלמוד לומר לאהרן ולבניו קדש קדשים להתיר מנחת ישראל / ג / אין לי אלא מנחותיהן מלוקותיהן מנין אמר להקטיר קורא אני נבלה וטרפה לא יאכל לטבאה כה תלמוד לז לאהרן ולבניו קדש קדשים להתיר מלוקות ישראל / ד / אין לי אלא מלוקות ישראל מלוקות כהנים מנין אמר רבי שמעון ודין הוא מה אם במקום שהתיר סלת רשות אסר סלת מצוה מקום שאסר מלוקת רשות / אינו דין שנאסר מלוקת מצוה / מלוקות ישראל יוכיחו שאסר בהן מלוקת רשות ורתוי בהן מלוקת מצוה / ה / מה התיר מלוקת מצוה של ישראל שהתיר התיר סלת מצוה שלהם נתיר מלוקת מצוה של כהנים שהתיר אסר סלת מצוה שלהן / והואל ואסר סלת מצוה שלהן באסר מלוקת מצוה שלהן / תלמוד לומר לאהרן ולבניו קדש קדשים מאישי יי / להתיר מלוקות הכהני / מאישי יי / אין להן אלא לאחר מתנת האישים /

פרשתא

וכי תקריב כשתקריב לעשות הדבר רשות קרבן מנחה / אמר רבי יהודה מנין לאומר הרי עלי מנחת מאפה לא יביא מהצה חלות ובחצה ריקין / תל קרבן קרבן אחד הוא מכיא ואינו מביא חלות וריקין / ב / אמר רבי שמעון וכי נאמר קרבן קרבן שני פעמים / הא לא נאמר אלא קרבן אחד ונאמר בו חלות וריקין / מעתה רצה להביא חלות יביא ריקין יביא / מהצה חלות ומחצה ריקין יביא / וכשהוא קומץ כולל וקומץ משניהם / הא אם קמץ ולא עלה כידו אלא אחד משניהם דיו / ג / מאפה תנור לא מאפה כופה לא מאפה רעפין ולא מאפה וירות הערביים / רבי יהודה אומר מה תלמוד לומר תנור תנור שני פעמים להכשיר את הכופה / רבי שמעון אומר מה תל תנור תנור שני פעמים שיהא הקודש הדבור וכל מעשיה בתנור / ד / סלת מהסלת אמורה להלן

ונתן עליה לבונה על בקעתה מה ראית לומר כן ויצק עליה שמן על כלה ונתן עליה לבונה על בקעתה שאין רבי אהר רכוי בתורה אלא למעט / ח / דבר אחר ויצק עליה שמן עד כלה מפני שהוא נכלל עמה ונקמץ עמה ונתן עליה לבונה על בקעתה שאינה לא נכללת עמה ולא נקצעת עמה / ט / ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה ואינו יודע כמה הרי אני דן מעונה קמיצה וטעונה לבונה מה קמיצה מלא הקיבץ אף לבונה מלא הקיבץ רבי יהודה אומר אם מיטע לבונה כשרה / י / ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה והביאה מלמד שיעקה וכלילת כשרים לכל אדם /

פרשתא

והביא ותיבאט שלא יביאנה חציים הא אם אמר הרי עלי מנחה של שני עשרונות לא יביאנה בשני כלים אלא בכלי אחד / אל בני אהרן אפילו הן רבאות / וכך הוא אומר כרב עם הדרת מלך / הכהנים וקמץ מלמד שהקמיצה מצות כהונה / הלא דין הוא מה אם שחיטת שקבע לה צפון לא קבע לו כהן / קמיצה שלא קבע לה צפון / אינו דין שלא יקבע לה כהן / כליקה תוכית / שלא קבע לה צפון וקבע לה כהן / לא אם אבות במליקה שקבע לה מזבח תאמר בקמיצה שלא קבע לה מזבח / והואל ולא קבע לה מזבח לא יקבע לה כהן / תלמוד לז הכהנים / וקמץ מלמד שהקמיצה מצות כהונה / ב / יכול מצוה שיקמצה הכהן ואם קמצה זר תהא כשרה / תלמוד לומר שוב והרים הכהן קבעה שאם קמצה זר תהא פסולה / ג / וקמץ קומץ אחד לעשרון אחד קומץ אחד לששים עשרון / או קמץ קומץ אחד לעשרון אחד ששים קומץ / לששים עשרון / הרי אני דן טעונה קמיצה וטעונה לבונה מה לבונה קומץ אחד לעשרון אחד קומץ אחד לששים עשרון אף קמיצה קומץ אחד לעשרון אחד קומץ אחד לששים עשרון / ד / או כלך לדרך הזה טעונה קמיצה וטעונה שמן מה שמן לוג אחד לעשרון אחד ששים לוג לששים עשרון אף קמיצה קומץ אחד לעשרון אחד ששים קומץ לששים עשרון / ה / נראה למי דמה דנין דבר שכלו עולה לאישים מדבר שכלו עולה לאישים / והא יוכיח השמן שאין כלו עולה לאישים / או כלך לדרך הזה דנין דבר שמעוט מעכב את רובו מדבר שמעוט מעכב את רובו / והא תוכיח לבונה שאין מעוט מעכב את רובו / תלמוד לומר וקמץ קומץ אחד לעשרון אחד / קומץ אחד לששים עשרון / וקמץ משם במקום שרגלי הזר עומדות / כן בתירה אומר מנין אם קמץ כשמאל יחזיר ויחזור ויקמץ בימין / תלמוד לז משם במקום שקמץ כבר / ו / מלא קמץ יכול מלא קמצו מבורץ / תלמוד לומר בקמצו או כן קמצו יכול יקמץ כדאשי אצבעותיו / תלמוד לומר מלא קמצו / הא כיצד הופה את פס ידו במחבת וכמרחשת ומוחק בגודלו באצבעו מלמעל ולמטן / ז / מלא קמצו סלת יכול מקום הקמיצה יהא סלת והשאר יהא קמח / תלמוד לומר מסלת אי מסלת יכול מקום הקמיצה והצדין יהא סלת השאר יהא קמח / תלמוד לומר בסלתה שתהא כלה סלת ומשמנה שתהא כלה שמן / ח / מסלתה ומשמנה שתהא הסלת בוללת בשמן / דבר אחר מכללתה שאם חיסר סולתה כל שהיא פסולה / ומשמנה שאם חסר שמן כל שהוא פסל / ט / מסלתה לא מסלת הכרתה / ומשמנה לא משמן חכרתה שלא יביא שתי מנחות בכלי אחד / מכאן אמרו שתי מנחות שלא נקבצו ונתערבו זו בזו אם יכול לקבץ בזו בפני עצמה וזו בפני עצמה כשרות / ואם לאו פסולות / י / מלא

מן החטין אף כאן מן החטין חלות בלול' ואין הרקיקין בלולין.
הלא דין הוא מה אם החלות שאינן טעונות משיחה טעונות
בלילה רקיקין שהן טעונין משיחה אינן דין שיטענו בלילה תל'
חלות בלילות ואין רקיקין בלילין. ה רקיקין
משוחין ואין חלות משוחות. הלא דין הוא מה אם הרקיקין
שאינן טעונין בלילה טעונין משיחה חלות שהם טעונין בלילה
אינו דין שיטענו משיח' תל' לרקיקין משוחין ואין חלות משוח'
ו. סלת חלות מצות בלילות בשמן ורקיקי מצות משוחים
בשמן. מה תל' בשמן בשמן שני פעמים להכשיר בשמן השני
ולהכשיר בשמן השלישי. רבי אליעזר בן יעקב אומר מושח את
הרקיקין כמין כי שאין רבוי אחר רבוי בתורה אלא למעט. רבי
יוחנן אומר מצות מצות לא שווה לבלילה. ו
זכיצא בן אמר רבי יהודה ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה
ו. תל' כשם שמרחיצין מן הכיור כך מרחיצין מן הכן. תל' נחשת
לנחשת שוה לו לא שוה לו לרחיצה. כיצא בן אמר רבי יהודה
ועשית חטן משפט מעשה חושב כמעשה אפוד תעשנו יכול
כש' טוח כפול זה כפול תל' זה לזה שוה לר' לא שוה לכפילו.
ואם מנחה על המחבת מלמד שהיא
טעונה כלי קרבנך קרבנך לגזר' שוה.
מה קרבנך אמר כאן טעונה יציקה

פרק יב

ובלילה. אף קרבנך אמר למטן טעונה יציקה ובלילה. מה
קרבנך אמר למטן טעונה מתן שמן בכלי קידום לעשייתה אף
קרבנך אמורה כאן טעונה מתן שמן בכלי קידום לעשייתה.
ב סלת בלילה מלמד שהוא כחלה סלת. ר' אומר חלות
אמר לו והלא בתורה נאמר חלות בלילות ואי אפשר לבלולין
אלא סלת כיצד הוא עושה נותן שמן בסלת וכוללה שמן בכלי
ועושה אותה ופותתה וכוללה בשמן. רבי אומר נותן שמן בכלי
ועושה אותה ופותתה וכוללה בשמן. וחזר ויוצק עליה. מצה
יכול מצוה תל' פתים אי פתים יכול יעשנה כפירורים תל' אותה
יכול פתים תל' פתים ואין פתיה לפתים. ד מכאן אמרו מנחת
ישראל כפול אחד לשנים ושנים לארבע ומכריל מנחות כהנים
כפול אחד לשנים ושנים לארבע ואינו מכריל מנחת כהן משיח
לא היה מכפלה. רבי שמעון אומר מנחת כהנים ומנחת כהן
משיח אין בהן פתיחת מפני שאין בהן קמיצה וכל שאין כח
קמיצה אין בה פתיחה וכל פתיחת כחות'. ה
פתות אותה פתים מנחת לרבות את כל המנחות לפותתה.
יכול אף שתי הלח ולחם הפנים. תל' אותה מה ראית לרבות כל
המנחות ולהוציא שתי הלחם ולחם הפנים אחר שריבה הכתוב
מיעט. מדר' אלן מיוחדות שיש מהן לאישים ומהן לאישים.
לאישי. יצאו מהן שתי הלחם ולחם הפנים שאין מהן לאישים.
ו ויצקת עליה שמן מנחת לרבות את כל המנחות ליציקה
יכול אף מנחה מאפה תל' עליה אוציא את החלות ולא אוציא
את הרקיקין תל' היא. ו ואם מנחת ברחשת קרבנך מח
בין מחבת למרחשת אלא שהמרחשת יש לה כסוי והמחבת אין
לה כסוי דברי רבי יוסי הגלילי. רבי חנניה בן גמליאל אומר
מרחשת עמוקה ומעשיה רחשין ומחבת צפה ומעשיה קשים
סלת בשמן תעשה מלמד שהיא טעונה מתן שמן בכלי קידום
לעשייתה.

פרשתא

אל אומר והבאת אשר יעשה מלא
לי והקריבה אל הכהן והגישו אל
המזבח. יכול אין לשעון הגשיר
אלא הקומץ בלבד ומגין לרבות את המנחת תל' מנחה. מנין

לרבות את כל המנחות תל' ואת המנחה. ב יכול אין לשעון
הגשה לא מנחת נדבה מנחת חובה מנין ודין הוא נאמר הבא
מנחת נדבה והבא מנחת חובה מה מנחת נדבה טעונה הגשיר
אף מנחת חוטא תטען הגשה. ג לא אם אמרת במנחת
נדבה שהיא טעונה שמן ולבונה תאמר במנחת חוטא שאינה
טעונה שמן ולבונה. מנחת שוטה תוכיח שאינה טעונה שמן
ולבונה וטעונה הגשה. ד לא אם אמרת במנחת שוטה
שהיא טעונה תנופה תאמר במנחת חוטא שאינה טעון תנופה
הרי את דין מבנין אב לא מנחת נדבה שהיא טעון שמן ולבונה
כהרי מנחת שוטה שאינה טעונה שמן ולבונה לא מנחת שוטה
שהיא טעונה תנופה כהרי מנחת נדבה שאינה טעונה תנופה.
ה הצד השוה שבהן ששוו לקמיצה וששו להגשה אף אני
אביא מנחת חוטא ששוו להן לקמיצה שתשוה להם להגשה.

ו או מה להצד השוה שבהן ששוו לכא בעשיר כבעני
וטעונות הגשה יצאה מנחת חוטא שלא שוה לכא בעשיר כבעני
שלא תטען הגשה. תל' מנחה. אחד מנחת נדבה ואחד מנחת
חוטא זו וזו טעונות הגשה. רבי שמעון אומר והבאת לרבות
מנחת העומר להגשה שנאמר והבאתם את עומר ראשי קצירכם
אל הכהן והקריבתם לרבות מנחת שוטה להגשה שנאמר והקריב
אותה אל המזבח.

פרק יג

הלא דין הוא מה אם מנחת חוטא
שאינה טעונה תנופה טעון הגשה
מנחת שוטה שהיא טעונה תנופה
אינו דין שתטען הגשה. לא אם אמרת במנחת חוטא שהיא כן
החטין תאמר במנחת שוטה שאינה מן החטין. מנחת העומר
תוכיח שאינה באה מן החטין וטעונה הגשה. ב לא אם
אמרת במנחת העומר שהיא טעונה שמן ולבונה. תאמר
במנחת שוטה שאינה טעונה שמן ולבונה. הרי את דין מבנין
אב לא מנחת חוטא שהיא מן החטין כהרי מנחת העומר שאין
מנחת חוטא טעונה שמן ולבונה. ג הצד השוה שבהן
ששו לקמיצה וששו להגשה. אף אני אביא מנחת שוטה ששוו
להן לקמיצה שתשוה להן להגשה. ד או מה הצד השוה
שבהן שלא כשרו לכא קמח אלא סלת וטעונות הגשה. יצאת
מנחת שוטה שכשר' לכא קמח שלא תטען הגשה תל' והקריבה
לרבות מנחת שוטה להגשה. ה רבי יהודה אומר והבאת
לרבות מנחת שוטה להגשה שנאמר והבאת את קרבנה עליה.
או אינו אומר והבאת אלא שיהא הייחוד מתברר מנחת אחרת
חזק מאלו שבענין. ודין הוא יציבור מכיא מנח' מן החטין חובה
ויחיד מכיא מנחה מן החטין נדבה. מה צבור שרוא מב' מנחה
מן החטין חובה מכיא מנחה מן העשורין חובה. אף יחיד שהוא
מכיא מנחה מן החטין נדבה. יביא מנחה מן העשורין נדבה.
תל' לא אין לך אלא אלא בלבד. או אינו אלא אלא האומר
הרי עלי מנחה יביא חמשת תל' מאלה יש מכיא אחת מהן ויש
מכיא חמשתן. ו רבן שמעון אומר מנחה לרבות את כל
המנחות להגשה. יכול אף שתי הלחם ולחם הפנים תל' מאלה
מה ראית לרבות כל המנחות ולהוציא שתי הלחם ולחם הפנים.
אחר שריבה הכתוב מיעט מה אלן מיוחדות שיש מהן לאישים
אף כל שיש מהן לאישים. יצאו שתי הלחם ולחם הפנים שאין
מהן לאישים. ז והלא מנחת נסכין כלה לאישים יכול
תטען הגשה תל' והקריב' מה ראית לרבות כל המנחות ולהוציא
מנחת נסכין. אחר שריבה הכתוב מיעט מה אלן מיוחדות שהן
באות' בגלל עצמן. יצאת מנחת נסכים שאין באה בגלל עצמה.
ח והלא

תל אותם / חמוכה אין לי אלא חמוכה ומנין לרבות את הכבש תל ואל המוכה לא יעלו יכור לעבודה ושלא לעבודה תל לריח ניהוח לא אמרתי אלא לעבודה /

פרק יד

אין וועל כל קרבנך תקריב מלח יכול אף על העצי אף על הדרם תל קרבן מנחתך מר קרבן מנחתך דבר שאחרים כאין חובה לו / יצאו העצים והדרם שאין אחרים באין חובה להן / ב אי מה קרבן מנחתך דבר שהוא מתיר אף אני אביא את הדרם שהוא מתיר / תל מעל מנחתך לא מעל דמך / אי מעל מנחתך יכול תהא מנחה כולה טעונה מלח תל קרבן הקומץ טעון מלח ואין מנחה כלה טעונה מלח / ג אין לי אלא הקומץ ומנין לרבות את הלבונה תלמוד לומר על כל קרבנך תקריב מלח / ארבה את הלבונה הבאר עס המנחה מנין לכוונה באה בפני עצמה / הלבונה הבאר עס לחם הפנים ואימורי חטאת ואימורי אשם ואימורי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים / מנחת כהנים ומנחת כהן משיח ומנחת נסכים ואכרים עולה ועולת העוף מנין תל וכל קרבן /

ד רבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקא אומר ומר קרבן מנחתך דבר שיש בו טומאה ועולה / לאשים על מזבח החיצון / יצאו העצים שאין בהן טומאה / יצא הדרם שאינו עולה לאשים / יצאת הקשרת שאינה על מזבח החיצון / במלח יכול תכונתו תל תמלח איתמלח יכול במי מלח תלמוד לומר במלח / לא תשכית מלח להביא מלח שאין שוכות ואין זו סודותית / וכנין אם לא מצא סודותית יביא סלקונדרים / תלמוד לומר תקריב מלח ריבה / יכול המתנדב מנחה יהא עמה מלח כדרך שהוא מביא לכוונה מתוך כיתודין הוא נאם / הבא מנחה והבא לכוונה הבא מנחה והבא מלח / מה לכוונה משל בעל המנחה אף המלח משל בעל המנחה / ה או כלך לדרך הווינאמר הבא מנחה והבא עצים הבא מנחה והבא מלח / מה עצים משל ציבור אף המלח משל ציבור / ו נראה למי דומה דנים דבר שהוא קרב עס כל הזכחים מדבר שהו קרב עס כל הזכחי / ואל תוכיח לכוונה שאינה קרבה עס כל הזכחים / או כלך לדרך הווינא דנין דבר שהוא קרב עס מנחה עצמה מדבר שהוא קרב עס מנחה עצמו / ואל יכיתו עצים שאינן קרבין מנחה לעצמן / תל גלא תשכית מלח ברית אלהים מעל מנחתך להלן הוא אומר מאת בני ישראל ברית עולם מה ברית אמורה להלן משל צבור אף כאן משל צבור / ז תקריב אף כשבת תקריב אף בטומאה תקריב מלח כל שהוא תקריב מלח מכל מקום /

פרשתא

ואם תקריב מנחת בכורים ליי' יהודה אומר עתידה מנחת בכורי לפסוק ולחזור / וכן הוא אומר אם יחיה חיוכל לבני ישראל עתיד חיוכל לפסוק ולחזור / ב רבי שמעון אומר ואם תקריב מנחת בכורים ליי' זו מנחה באר חובה יכול נדבה כשהוא אומר והבאתם את עומר ראשי קציר אל הכהן לימר שאננה באה אלא חובה / ג ואם כן למח נאמר ואם לומר אם אתם מביאים אותה לרצון מעל ר' אני עליכם כאלו נדבה הבאת אותה / ואם אתם מביאים אותה לרצון מעלה אני עליכם כאלו לא הבאתם אותה אלא לרצון עצמכם / ד וכן הוא אומר ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הכיבאם את קרבן אלהיכם / ואם תקריב מנחת בכורים ליי' זו מנחת העומר מנין היא באר מן השעורין או יכול מן החטין / אמר רבי אליעזר נאמר כאן אביב ונא אביב כמצה מה אביב אמר במצה שעורין אף כאן שעורין / רבי

ח וחלא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח באות בגלל עצמן יכול יטענו הגשה תל והגשה מה ראית לרבות את כל המנחות ולהוציא מנחת כהנים ומנחת כהן משיח / אתר שריבה הכתוב מיטע / מה אלו מיוחדות שיש בהן לאיש / ובאות בגלל עצמן / חש בהן לכהנים / יצאו שתי הלחם ולחם הפנים שאין בהן לאשים / יצאת מנחת נסכים שאינה באה בגלל עצמה / יצאו מנחות כהנים ומנחת כהן משיח שאין מהם לכהנים / והרים יכול בכלי תלמוד לומר להלן בקמצו מה הרמה אמורה להלן בקמצו אף כאן בקמצו /

פרשתא

אלו אשר תקריבו ליי' לא תעשה חמץ יכול אין לי בלא תעש חמץ אלא הקומ בלבד ומנין לרבות את המנחה תל מנחה ומנין לרבות את כל המנחות תל וכל המנחה / ב אין לי אלא מנחות ששיריהן נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין תל וכל המנחה אשר תקריבו רבי עקיבא אומר / להביא מנחת נסכים / ג לא תעשה חמץ יכול לא אחד לכלם / תלמוד לר' לא תאפה חמץ אפייה בכלל הייתה / ולמה יצאת להקישא ליה ולר' מה אפייה מיוחדת ומעשה יחיד וחיבין עליה בפני עצמה אף אני ארבה לישתה ועריכתה וכל מעשה ומעשה שיש בה לחייב עליו בפני עצמו / ד שאור לא תקטירו אין לי אלא המרובה הממועט מנין תל כל שאור אין לי אלא הוא עצמו עירובו מנין תל כי כל שאור / יכול בנחות שהן במצה תהיה יהו בכל תקטירו חמץ / מנחות שאינן במצה תהיה לא יהו בכל תקטירו חמץ / תלמוד לומר כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו / אין לי אלא המרובה הממועט מנין תל וכל דבש אין לי אלא הוא עצמו עירובו מנין תל וכל דבש אין לי אלא דברי שאין הדבש יפ' להן דברים שהדבש יפה להן מנין שהפסטיג אומרים יפה הדבש לקטורת מנין תל וכל דבש / ה מה תל כל שאור ומתל וכל דבש לפי שיש כשאור מה שאין בדב' ובדבש מה שאין כשאור / שאור הו' מכלול למקדש / ודבש לא הותר מכללו למקדש דבש חותר בשירי מנחות שאור לא הותר בשירי מנחות / ואל לפי שיש כשאור מה שאין בדבש ובדבש מה שאין כשאור / זל כל שאור וזל כל דבש / ו ובנין המעלה מכשר ומבשר אשם ומבשר קדשים ומבשר קדשים קלין ומותר העומר ושתי הלחם ולחם הפנים ושירי מנחות והקטרים / מן השאר ומן הדבש עובר בלא תעש תל כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו / אשה ליי' הא כל שיש ממנו לאשים הרי הוא כל תקטירו / ז קרבן ראשית שיהא ראשית לכל המנחות וכך הוא אומר והקרבתם מנחה חדשה ליי' שתהא חדשה לכל המנחות אין לי אלא מנחת חטין מנחת שעורין מנין וכשהוא אומר וכן הכבד' בהקריב' מנחה חדשה ליי' כשבועותיכם אם אינו ענין למנחת חטין תנהו ענין למנחת שעורין / ח ומנין שיקרימו לבכורים תלמוד לומר בכורי קציר חטים אין לי אלא של חטין של שעורים מנין תל אש תזרע / אין לי אלא שיעור עלה מליו מנין תל אשר כשדה / אין לי אלא שכשדה שבגנ ושכשצר ושכרבה מנין תל בכורי כל אשר בארצם / ומנין שיקרימו לגססין ולפירות האילן תל בכורי מעשיך ואמר באספך את מעשיך מן השדה / ט יכול אם קרמן ד' לא יקרבו תל תקריבו / יכול אם לא קרבו בעצרת יקרבו לאחר עצרת תל אותם יכול יביא חידיד כיוצא בהן נדבה תל אותם / יכול לא יביא חידיד כיוצא בהן נדבה שכן אינו מביא כיוצא בהן חוברת אבל יביא צבור כיוצא בהן נדבה שכן הוא מביא כיוצא בהן חול

נוהגת בלחם הפנים / הן אם מעטשים מן הלבונה שאינן
נוהגת במנחת נסכין / אמעטש מן השמן שהיא נהוג במנחת
נככין / תלמוד לומר היא פרט לשתי הלחם שלא ישעול לא שכן
ולא לבונה /

פרק יו ואם זכח שלמים קרבנו / רבי יהודה
אומר כל המביא שלמים מביא שלום
לעול / אין לי לא שלום ומנין לרבנן את
התודה / ארבה את התודה שהיא באה מן השלם / ומנין לרבנן
את העולה ארבה את העולה שהיא באה בנדר ובנדבה / ובנין
לרבנות את הכבוד ואת המעשר ואת הפסח / ארבה את הכבוד
ואת המעשר ואת הפסח שאינן באין על חטא / ומנין לרבנות
חטאת ואשם תלמוד לומר זכח / ומנין לרבנות העופות והמנחות
והזין והלבונה והעצים תלמוד לומר שלמים קרבנו / הא כל
המביא שלמים מביא שלום לעולם / ב דבר אחד שלמים
שהכל שלום בהן הדם והאימורין למזבח החזה ושוק לכהנים
העדר והבשר לבעלין / ג לטעמן ואמר מי שהוא שלום
מביא שלמים דאין האונן מביא שלמים / אין לי אלא שלמים
שהן של שמחה ומנין לרבנות את התודה / ארבה את התודה
שהיא באה שלמים ומנין לרבנות את העולה ארבה את העולה
שהיא באה בנדר ובנדבה / ומנין לרבנות את הכבוד ואת המעשר
ואת הפסח / ארבה את הכבוד ואת המעשר ואת הפסח שאינן
באין על חטא ומנין לרבנות חטאת ואשם תלמוד לומר זכח / ומנין
העופות והמנחות והזין והלבונה והעצים תלמוד לומר שלמים
קרבנו / הא כל קרבן שהו מביא שלום מביא היה אונן אינו
מביא / ד בקר לרבנות את אחד עשר מן הבקר להוציא
את התשיעי מה ראית לרבן את אחד עשר ולהוציא את התשיעי
אחר שריבה הכתוב ביעט שתמצא אומר אימתי הקדש עושר
תמורה לפניו / לאחריו הוי אומר לאחריו מרבה אני את אחד
עשר שהן לאחר הקדושה / ומציא את התשיעי שהיה לפני
הקדושה / ח הוא / היחיד מביא שלמים נדבה אין הצבור
מביא שלמים נדבה / הלא דין הוא עולת בהמה באר בנדר
ובנדבה ושלמים באין בנדר ובנדבה / מה עולת בהמה שהיא
באה בנדר ובנדבה הרי היא באה נדבת צבור / אף שלמים שהן
באין בנדר ובנדבה יבואו נדבת צבור / ו מנחת תוכיח
שהיא באה בנדר ובנדבה ואינה באה נדבת צבור / לא אם אמר
במנחה שאין באה נדבת שנים תאמר בשלמים שהן באין נדבת
שנים / עולת העוף תוכיח שהיא באה נדבת שנים ואינה באה
נדבת צבור / ז לא אם אמרת בעולת העוף שאין באה
חובת ציבור תאמר בשלמים שהן באין חובת צבור / והואיל והן
באין חובת צבור יבואו נדבת צבור / תלמוד לומר הוא היחיד
מביא שלמים נדבה אין הצבור מביא שלמים נדבה / ח זכר /
לרבנות את הולד / ונקבה לרבנות את התמורה / וזכר לרבנות את
הוולד הלא דין הוא מה אם תמורה שאינה גידול הקדש כשרה
לקרב / הולד שהוא גידול הקדש אינו דין שיכשר לקרב / לא אם
אמרת בתמורה שהיא נהגת בכל הקדשין תאמר בולד שאין
נוהג בכל הקדשין / והואיל ואינו נהוג בכל הקדשין / לא יכשר
לקרב / תלמוד לומר זכר לרבנות את הוולד / ט נקבה לרבנות
תמורה הלא דין הוא מה אם הוולד שאינו נהוג בכל הקדשין
כשר לקרב / תמור שהוא נהוג בכל הקדשין אינו דין שתכשר
לקרב / לא אם אמרת בולד שאינו נהוג בקדש תאמר בתמורה
שאינה גידול הקדש / והואיל ואינה גידול הקדש לא תכשר לקרב /
תלמוד לומר נקבה לרבנות את התמורה / י אין לי אלא
ולדות ותמורות של תמימים וולדות ותמורות של בעלי פומין

פניו

רבי עקיבא אומר נאמ' לציבור הבא בכורים בפסח והבא בכורי
בעצרת כמר מצונו שממין שהיחיד מביא חובתו ממנו יהא
הצבור מביא בכוריו בפסח / אף ממין שהיחיד מביא חובתו
ממנו יהא הצבור מביא בכוריו בעצרת / מאי זה מין היחיד
מביא חובתו מן השעורין אף צבור לא יביא אלא מן השעורין /
אם תאמר מן החטין אין שתי הלחם בכורים / ה רבי
ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקה אומר יכול תבוא מן הכוספין
ושבולת שועל ושיפון ודין הוא מה אם החטין שכשרו לשאר כל
המנחות לא כשרו למנחת העומר / כוסמים ושבולת שועל
ושיפון שלא כשרו לשאר כל המנחות אינו דין שלא יכשרו
למנחת העומר / השעורין ויבחו שלא כשרו לשאר כל המנחות
וכשרו למנחת העומר / לא אם אמרת בשעורין שמנחת סוטה
באה מהם תאמר בכוספין ושבולת שועל ושיפון שאין מנחת
סוטה באה מהם / יצאו החטין מן הכתוב / וכוספין ושבולת שועל
ושיפון מקל וחומר / ו אביב קליה באש גרש כרמל מלמד
שמהבהבין אותו באור כדי לקיים בו מצות קליה דברי ר' מאיר /
וחכמים אומרים אין לשון קליה אלא לשון אביב של קליהם
היה שם ומצוק כמין נפה כדי שיהא האור שולט בכורו /

ז אביב אלו נאמר אביב קליה גרש הדבר שקול / אפשר
קלנו גרש כשהוא אומר אביב קליה באש גרש תלמוד לומר
באש הפסח הענין ויקלנו אביב / ח כרמל רך כל
וכן הוא אומר ואיש בא מבעל שלישה ויבא לאיש האלה לחם
בכורים עשרים לחם שעורים וכרמל בצקלנו / כרמל רך ומל
בצקלנו בא ויעק לנו ואכלנו ונאווה היה / ט וכן הוא אומר
כנף רבני לעלסה נושא ועולה ומתחטא / וכן הוא אומר נתעלסה
באהבים נושא וניתן ועולה ונתחטא באהבים / וכן הוא אומר
כי ירטה הדרך לנגדי יראתה ראתה נשתה /

פרק טו תקריב מנחת בכוריד מה תלמוד לומר

לפי שנאמר כרמל מצוה להביא רך
מל מנין לא מצא רך מל מביא יבש
תלמוד לומר תקריב את מנחת בכוריד מצותו לבוא מן הקציר
לא מצא מן הקציר / מנין אין מן העליה תלמוד לומר תקריב
מנחת בכוריד מכל מקום / ב בכוריד בכוריד כל יחיד ויחיד
מלמד שאינר באה אלא משל צבור דברי רבי עקיבא / רבי
שמעון אומר נאמר כאן בכורים לוי' ונאמר להלן בכורים
לוי' / מר בכורים לוי' אמורים להלן משל צבור אף בכורים
אמורים כאן משל צבור / אם תאמר זו משל יחיד והלן משל
צבור אמרת לא ואם זו בכורים לוי' אין הלן ראשית קציר ואם
הלן ראשית קציר אין זו בכורים לוי' / דברין מחוסרין כאן
אמר הכתוב להלן / ג ונתת עליה שמן עליה שמן לא
על לחם הפני' / הלא דין הוא מה אם מנחת נסכין שאינה טעונה
לבונה טעונה שמן / לחם הפנים שהוא טעון לבונה אינו דין
שיטעון שמן / תלמוד לומר עליה שמן לא על לחם הפני' /
ד עליה לבונה לא על מנחת נסכין הלא דין הוא מה אם
לחם הפנים שאין טעון שמן טעון לבונה / מנחת נסכים שהיא
טעונה שמן אינו דין שטעון לבונה / תלמוד לומר עליה לבונה
לא על מנחת נסכים / ה מנחה לרבנות מנחת יום השמיני
ללבו' / הלא פרט לשתי הלחם שלא ישענו לא שכן ולא לבו' /
ו הלא דין הוא אם מעט מן השמן שהוא נהוג במנחת
נסכין לא אמעטש מן הלבונה שאינר נהוגת במנחת נסכין /
אם מעט מן הלבונה שהיא נהוגת בלחם הפנים לא אמעטש
מן השמן שאינו נהוג בלחם הפנים / הוא דין אם מעטשים מן
השמן שאינו נהוג בלחם הפנים אמעטש מן הלבונה שהיא

מנין תלמוד לז' זכר לרבות ול' בעלי מומין/אם נקבה לרבות
תמורת בעלי מומין אלו הן בעלי מומין כל שקדם הקדישן את
מומן האם קדם מום קבוע להקדישן ונפדו הרי אלו כהקדש
בנסין/רבי יהודה אומר הרי הוא אומר ארי ודוב הכה עבדך אין
לי אלא ארי ודוב /ומנין לרבות את הארי עם הדוב ואת הדוב
עם הארי תלמוד לומר גם את הארי וגם הדוב הכה עבדך /
פרק יז
וסמך ידו לא יד בנו / ידו לא יד עבדו /
ידו ולא יד שלוחו / ידו על ראש לא ידו
על גב / ידו על הראש / לא על הצואר /
על ראש לא על הנביין / אוציא את כלם ולא אוציא את החזרה /
דין הוא מה אם הראש שאין טעון תנופה טעון סמיכה / החזה
שהוא טעון תנופה אינו דין שישטן סמיכה תלמוד לו על ראש
לא על החזה / כ קרבנו קרבנו קרבנו לרבות כל בעלי
קרבן הלא דין הוא מה אם תנופה שהיא נוהגת בחי' ובשחטין
נתמעטה בחבורין / סמיכה שאינה נוהגת אלא בחי' אינו דין
שתמעט בחבורין תלמוד לומר קרבנו קרבנו קרבנו לרבות
כל בעלי קרבן / ג קרבנו לא קרבן אכיו קרבנו לא קרבן
אחר / קרבנו לא קרבן הגר / שרבי יהוד' אומר אין הירש סומך /
ד קרבנו לא הככור / הלא דין הוא ומה אם שלמים
שאינן קדושתן מרחם טעונין סמיכה / הככור שקדושתו מרחם
אינו דין שישטן סמיכה / תלמוד לומר קרבנו לא הככור /
ה קרבנו לא המעשר / הלא דין הוא מה אם שלמים שאינן
בעמוד והבא טעונין סמיכה / המעשר שהוא בעמוד והבא אינו
דין שישטן סמיכה / תלמוד לו קרבנו לא המעשר / ו קרבנו
לא הפסח הלא דין הוא מה אם שלמים שלא ריבה בהן הכתוב
מצוות יתירות טעונות סמיכה / הפסח שריבה בו הכתוב מצוות
יתרות אינו דין שישטן סמיכה / תלמוד לו קרבנו לא הפסח /
ז ושחט ושחט אותו ושחט אותו / מה תלמוד לומר לפי
שנאמר וכו' ירחק ממך המקום וזבחת ברחוק מקום / אתה זוכה
ואי אתה זוכה בקרוב מקום פרט לחולין שלא נשחטו בעזרה /
ח אין לי אלא תמימים שהן כשרין לקרב ומנין לרבות את
בעלי מומין / ארברב את בעלי מומין שהן מומין הכשר ומנין
לרבות את החיה ארבה את החיה שהיא בשחיטה ככהמה ומנין
לרבות העופות תלמוד לומר ושחט ושחט אותו ושחט אותו /
ט יכול לא ישחט ואם שחט יתא מותר באכילה תלמוד
לומר כי ירחק ממך המקום וזבחת ואכלת מה שאת זוכה ברחוק
מקום אתר אוכל / אין את אוכל מה שאת זוכה במקום קרוב
פרט לחולין שנשחטו בעזרה / י יכול לא יאכלנו אבל ישלנו
לכלל תלמוד לומר לכלל תשליכן אותו אותו אתר משליך
לכלל אין אתה משליך לכלל חולין שנשחטו בעזרה / יא
פתח אהל מועד לפני אהל מועד להכשיר כל הרוח קל וחומר
ליצאן הלא דין הוא מה אם שאר הרוחות שלא כשרו לשחיטת
קדשי הקדש כשרו לשחיטת קדשי קל / צפון שכשר לשהיטת
קדשי קדשים אינו דין שיכשר לשחיטת קדשי קלים / ר לאעזר
אומר לפני אהל מועד להכשיר בצפון / יב הלא דין הוא
מה אם שלמים שכשרו לישחט בכל הרוח לא כשר מקומן
לשחיטת קדשי קדשים / עולה שלא כשרה לישחט אלא בצפון
אינו דין שלא יכשר מקומה לישחט קדשים קלים / תלמוד לז' לפני
לפני אהל מועד להכשיר בצפון /

פרשתא

והקריב המזבחה / אעפ' ששחטו
שלא לשמו / שלמים אעפ' שלא
סמך עליהם / אשה לשם איש /
ביכן אמרו לשם ששר

דברים הזכר נזכר לשם זכר / לשם זוכה / לשם שם / לשם איש /
לשם ריה / לשם ניהוח / חטאת ואשם לשם חטא / אמר רבי יוסי
אף מי שלא היה כלבו לשם אחד מכל אלו כשר שהוא תנאי
בית דין שאין המבטחה הולכת אלא לאחר העובד / ג את
החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב מה תל
לפי שנאמר כל חלב ל' וכל חלב וכל דם לא תאכלו כי כל
אוכל חלב מן הכהנה ונכרתה יכול אף חלב דפנות בכלל / תל
את החלב המכסה את הקרב / יכול לא יאכל בכלל עונש אבל
יתא בכלל אזהרה / תל את החלב המכסה את הקרב / אוציא
את חלב החולין ולא אוציא את חלב המוקדשין / תל את החלב
המכסה / יכול לא יאכל בכלל עונש אבל יאכל בכלל אזהרה / תל
את החלב המכסה את הקרב / יכול לא יאכל בכלל אזהרה אבל
יתא בכלל הקרב / תלמוד לומר את החלב המכסה את הקרב /
ד אוציא את כלם ולא אוציא את חלב השליל המכסה
את הקרב תלמוד לומר חלב ושתי כליות / יכול לא יאכל בכלל
עונש אבל יאכל בכלל אזהרה תלמוד לומר חלב ושתי כליות /
יכול לא יאכל בכלל אזהרה אבל יאכל בכלל עמוד והקרב תל
חלב ושתי כליות באשם שאין תל שכבר קל וחומר הוא /
ה מה אם השלמים שאין כל מינן טעון איה / טעונין חלב
ושתי כליות / אשם שכל מינו טעון אצלה אינו דין שישטן חלב
ושתי כליות / ואם כן למה נאמר חלב ושתי כליות באשם נאמר
ממנו מה חלב ושתי כליות אמורין באשם מוצא מכלל השליל
אף חלב ושתי כליות אמורין כאן מוצא מכלל השליל /
ו את כל החלב אשר על הקרב רבי ישמעאל אומר להביא
את החלב שעל הקיבה / רבי עקיבא אומר להביא את החלב שעל
הדקים / ז ואת שתי הכליות לא בעל כליא אחת ולא
בעל שלש / ואת החלב אשר עליהן לא הבשר שעליהן / אשר
על הכסלים זה החלב שבין הפקוקלות דברי רבי עקיבא / רבי
יוסי הגלילי אומר להביא את החלב שעל העוקץ / רבי ישמעאל
אומר מה החלב המכסה את הקרב קרום נקלף אין לי אלא
קרום נקלף / רבי עקיבא אומר מה החלב המכסה את הקרב
תותב ונקלף קרן אין לי אלא תותב וקרום נקלף /
ח ואת חיותרת על הכבד דבר שקול שיטול מן הכבד
על חיותרת ומן חיותרת על הכבד / וכשהוא אומר ואת חיותרת
על הכבד ומן חיותרת על הכבד / שיטול מן הכבד על
חיותרת / ט יסיר יתרת אף על פי שאין כליות יסיר כליות
אעפ' שאין יתרת יסירה אפילו כוליא אחת / י והקטירו
אותו והקטירו והקטירם מזה תלמוד לומר והקטירו אותו כשר
לא הפסול / והקטירו שלא יערב חלבין בחלבין / והקטירם
כלם כאחת / נאמר כאן אשה ולא נאמר לחם נאמר למטן לחם
ולא נאמר לריח ניחוח נאמר למטן ריח ניחוח ולא נאמר לשם
ומנין ליתן את האמור בכלל בכל אחד ואחד תלמוד לז' אשה
אשה / אשה לגזרה שיה /

פרק יח

ומה תלמוד לומר שלמים מכן הבקר
ומה תלמוד לומר שלמים מכן הצאן
לפי שיש בבן הבקר מה שאין
הצאן ובבן הצאן מה שאין בבן הבקר / בן הבקר נתרברב
בנסכין / ובן הצאן נתמעט בנסכין / בן הבקר נתרברב בצבור /
בן הבקר נתמעט בצבור / הא לפי שיש בבן הבקר מה שאין
בבן הצאן / ובבן הצאן מה שאין בבן הבקר / צריך לז' שלמים
מכן הבקר / וצריך לומר שלמים מכן הצאן / ב זכר ואונקבת
הזכר ודאי והנקבה ודאי לא טומטום ואנדרגנס / הלא דין הוא
מה אם עולה שכשרה לבא מן העוף לא כשרה לבא טומטום
ואנדרגנס

בכלם, ג לא אם אמרת בן הקרב שנתרבה בנסכין
תאמר בן העז שנתמעט בנסכין, הואיל ונתמעט בנסכין
יתמעט מכלם תלמוד לו את ההלך המכסה את הקרב ואת כל
החלב אשר על הקרב ואת שתי הכליות וגו' לרבות את כלם,
ד והקטירים כלם כאחת לחם אשה לריח נידוח כל חלב לוי'
לחייב על חלב מעילה, ה משם רבי ישמעאל אמרו והרי
הוא אומר אך בכור שור או בכור כשב או בכור עז לא תפדר
קדש הם את דמם תזקק על המזבח ואת חלבם תקטיר לבדונם
לבכור שהוא טעון דמים וחלבי' למזבח למעשר ולפסח מנין,
כשהוא אומר ודם זבחיך ישפך על מזבח יי' אליהך והבשר תאכל
שיכול אין לי אלא דבן, חלב מנין תלמוד לומר כל חלב לוי',
ו חקת עולם לבית העולמי' לדורותיכם שינהוג הדבר
לדורות, בכל מושבותיכם בארץ ובחוצה לארץ, כל חלב וכל
דם לא תאכלו, רבי יהודה אומר חלב ודם הקיש ההלך לדם
מה החלב בשני לאוין אף הדם בשני לאוין וחכמים אומרים
אין בהן לא אזהרה אחת, ז יכול אף דם פסולי המוקדשים
יהו חייבים עליהם משם שני לאוין תל רק הדם לא תאכלו אין
בהן אלא אזהרה אחת, א אין לי אלא דמן, חלב מנין תל חלב
ודם הקיש חלב לדם מה הדם כלוא אחר אף החלב כלוא אחר,
ח שמתוך שיצא הכבוד מכלל פסולי המוקדשין יכול יהו
חייבין על דמו משם שני לאוין תלמוד לומר רק את דמו לא
תאכלו אין בו לא אזהרה אחת אין לי לא דמו חלב מנין תל חלב
ודם הקיש החלב לדם מה הדם כלוא אף החלב כלוא אחר.

סליק דיבורא

כי תחטא, בני ישראל מביאין חטאת ואת
הגוים מביאין חטאת ואין צורך לומר מצות
שלא נצטוו עליהם בני נח אלא אף מצות
שנצטוו עליהם בני נח ואין מביאין עליהם חטאת, בני ישראל
אין לי אלא בני ישראל ומנין לרבות את הגוים ואת העבדים
תל נפש כי תחטא בשגגה על השגגה הוא מביא ואינו מביא
על הודו, ב הלא דין הוא מה אע"ז החמורה לא עשה
בה את הודו כשגגה מצות הקלות אינו דין שלא נעשה בהן
את הודו כשגגה הין אם הונח זדונה של ע"ז לוי' הכפורי שניא
המורה יונח זדונו של מצות ליום הכפורים שהן קלות, אלא
יביא חטאת ויכפר מיד, תלמוד לומר כי תחטא בשגגה על
השגגה הוא מביא אינו מביא על הודו, ג קולעו מצעה מה
אם מצות הקלות הונח זדונו ליום הכפורים, ע"ז החמורה אינו
דין שיונח זדונה ליום הכפורים הין אם הקלתה במצות הקלות
נקל בע"ז החמורה, אלא יביא חטאת מיד ותתלה לו עד יום
הכפורי תל בשגגה במצות כשגגה בע"ז, מה תל כשגגה בשעיר
ומה תל כשגגה בשעיר לפי שיש בשעיר מה שאין בשעירה
ובשעירה מה שאין בשעיר, שעיר נתברר בצבור ושעירה לא
נתברר בצבור, שעירה נתברר בע"ז ושעיר לא נתברר בע"ז הא
לפי שיש בשעיר מה שאין בשעירה ובשעירה מה שאין בשעיר,
צ"ל לום כשגגה בשעיר וצריך לומר כשגגה בשעירה, ה מצות
יי' ולא מצות המולך ולא מצות כ"ר מכל מצות יי' ולא כל מצו' יי'
פרט לשמיעת קול ולבשו פתו ולטומאת מקדש וקדשו,
מצות יי' שומע אני עשה ולא תעשה תל אשר לא תעש' אצטא
מצות עשה הקלה ולא אצטא מצות עשה החמורה, תל אשר לא
תעשנה אצטא את מצות שאין חייבין עליהן כרת ולא אצטא
את הפסח ואת רביה שחייבין עליהם כרת תלמוד לומר אשר

ואנדרוגנים, שלמים שלא כשור לבא מן העוף אינו דין שלא
יכשור לבא טומטום ואנדרוגנים, לא אם אמרת בעולה שלא
כשורה לבא נקבות כזכרים, תאמר בשלמי' שכשור לבא נקבות
כזכרים, חטאת תוכיח שכשורה לבא נקבות כזכרים ולא כשורה
לבא טומטום ואנדרוגנים, ג לא אם אמרת בחטאת שלא
כשורה לבוא כל מין זכרים וכל מין נקבות, תאמר בשלמים
שכשור לבא כל מין זכרי וכל מין נקבות, המעשר יוכיח שכשור
לבא כל מין זכרים וכל מין נקבות, ולא כשור לבא טומטום
ואנדרוגנים, לא אם אמרת במעשר שהוא אחד מעשרה תאמר
בשלמים שהן אחד מאחד, הואיל והן אחד מאחד יכשור לבא
טומטום ואנדרוגנים, תל זכר או נקבה הזכר ודאי והנקבה
ודאי לא טומטום ואנדרוגנים, ד כשב ולמה נאמר כשב
לרבות את הפסח לאלוהי וכשהוא אומר אם כשב לרבות פסח
שעוקר זמנו ושלמים באין מחמת הפסח לכל מצות שלמים
שיטענו סמיכה ונסכין ותנופת חזה ושוק, שיכול הואיל ומה
אם אינו טעון סמיכה ונסכין ותנופת חזה ושוק, האכיל
מכחו אינו דין שלא יטענו סמיכה ונסכין ותנופת חזה ושוק,
וכשהוא אומר אם כשב לרבות פסח שעקר זמנו ושלמי' הכאין
מחמת הפסח לכל מצות שלמי' שיטענו סמיכה ונסכין ותנופת
חזה ושוק אבל אינן נאכלין אלא ליום ולילה בתחלת הקדשין,
בן עזאי אומר אינן נאכלין אלא בלילה ואינן נאכלין אלא
צלי, ה הוא היחיד מביא שלמי' נדבה ואין העכו' מביא שלמי'
נדבה, אם תאמר כבר טעמתי מכן הבקר שיכול לא יביא צבור
מן הבקר שלמים נדבה שכן אינו מביא כיצא בהם חובה, אבל
יביא צבור מכן הצאן שלמי' נדב' שכן הוא מביא כיצא בהן חובה
תל הוא היחיד מביא שלמי' נדב' ואין הצבור מביא שלמי' נדב',
והקריב מזבח אף על פי שחטן שלא
לשמו שלמי' אע"פ שלא סבך עליהם,
אשה ולשם איש, לוי' לשם מי שעשה
את העולם, ב חלבו האליה להביא את החלב הסמוך
לאלוהי זה החלב שבין הפקוקלות דברי רבי עקיבא, רבי יהודה
אומר חלבו האליה הקיש החלב לאלוהי מה החלב בשני לאוין
אף אליה בשני לאוין, ג אליה יכול יקיים כה מצות
אליה תל תמיכה או תמיכה יכול יתלנה עם השדרה תל לעובת
העצה אי לעובת העצה יכול יכנס לפנים מן העצה, תל
יטרינה יכנס לפנים מן העצה, ד חלב הכנסה את
הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב כה תל שיכול יתרבה
בחלב דפנות ודין הוא מה אם בן הבקר שנתרבה בנסכ' נתמעט
בחלב דפנות, בן הצאן שנתמעט בנסכין אינו דין שיתמעט
בחלב דפנות, לא אם אמרת בן הבקר שנתמעט באלוהי תאמר
בן הצאן שנתרבה באלוהי הואיל ונתרבה באלוהי יתרבה בחלב
דפנות, תל את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר
על הקרב ואת שתי הכליות וגו' אין לך אלא מה שאמור בענין
משם רבי ישמעאל אמרו לפי שיצא לידון בדבר החדש החזירו
הכתוב לכללו, ה והקטירו שלא יערב חלבים בחלבים
לחם אשה לוי' לימד על החלבים שהן קרואין לחם.

פרק ב

ואם עז קרבנו הפסיק הענין שלא תראה
העז טעונה אליה, ב והקריב
ממנו מן המזהבין קרבנו אשר לוי'
את החלב המכסה את הקרב ואת כל החלב אשר על הקרב מה
תלמוד לומר שיכול יתמעט בכלם, ודין הוא מה ביצנו בבן
הצאן שנתרבה בלוי' נתברר בכלם, אבל בן העז הואיל ונתמעט
באלוהי יתמעט מכלם, בן הבקר יוכיח שנתמעט באלוהי ונתרבה